

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Tartu ülikooli ajakiri

JUULI 2015 NR 7 (2440)

 TARTU ÜLIKOOOL

TÜ DIPLOMI SAI LIGI
2500 LÕPETAJAT

PEAHOONES ALGAB
SUVINE REMONT

INTERVJUU REKTOR
VOLLI KALMUGA

ÜLIKOOOLI LÕPETAS
ESIMENE KURT TÕLK

Mis era, see ära?

Viimase pooleteise aasta jooksul on tõusnud oluliselt teemaks erakoolide ja erameditsiinasutuste käekäik. Kuigi eraharidus ja erameditsiin on kogu maailmas üha menukama muutumas, tundub Eesti riik hoopis teisele poole liikuvat – «era» näib olevat halb ja üleliigne, millest tuleb lahti saada.

Erahaiglad on olnud Eestis eesrindlikud meditsiini arendajad. Näiteks erakliinikus Elité sündis esimene Eesti katseklaasilaps. Kolmteist aastat sünnitusabiteenust pakkunud kliinikus sündis selle aja jooksul üle 1300 lapse ja patsiendid olid teenusega ülimalt rahul. Tänavu aprillis pidi

Eesti ainus erasünnitusmaja sünnitusabi teenuse pakkumise aga lõpetama, sest haigekassa ei soovinud enam seda rahastada.

Erakoolidki saavad oma õpilaste ja nende vanemate rahuloluga kiidelda. Eestis koguvad üha enam tunnustust waldorfkoolid, erakooli minevate õpilaste arv on viimastel aastatel sadade kaupa kasvanud.

Inimestel, kes on kokku puutunud erameditsiini või eraharidusega, on põhjust olla rahul. Suur osa nendest asutustest pakub kvaliteetsemat teenust kui riiklikud konkurendid. Heatasemelisemaks teeb nende teenuse eelkõige suurem vabadus ja tähelepanu, mida patsientidele või õpilastele osutada saab.

FOTO: LAURI KULPSOO

MERILYN MERISALU
UT peatoimetaja

Miks siis tehakse järjepidevalt läbipaistmatuid otsuseid, millega tahetakse kvaliteetsed teenusepakkujad turult kõrvale lükata? Kas Eesti riik ei peaks just hindama ettevõtlikkust, kvaliteeti, valikuvabadust ja tervislikku konkurentsi?

Nii meditsiini kui ka hariduse üle otsustajad on väitnud, et nende eesmärk on tagada võrdsus ja heatasemelise teenuse kättesaadavus. Kus on aga võrdsus siis, kui kõrvuti seisavad eurorahade eest ehitatud riiklikud haiglad ja koolid, kes riigile üüri ei maksa, ning oma algatusel loodud erahaiglad ja -koolid, kes peavad ise kõik kulud katma?

Milline on teenuse kättesaadavus ülerahvastatud linnakooliklassides või suurtes riiklikes haiglates, kuhu maal elavad inimesed peavad sõitma vahel sadu kilomeetreid? Ravijärjekordadest rääkimata...

Sel kevadel lõpetavad kümned tuhanded noored Eestis põhikooli, gümnaasiumi või ülikooli. Ma loodan, et neil on enda tulevase pere nimel võimalik valida just selline kool või raviasutus, mis neile kõige paremini sobib. Tartu ülikooli lõpetavatel arstidel ja õpetajatelgi võiks olla võimalus Eestisse tööle jääda ning valida töötamiseks selline süsteem, mis neile kõige südamelähedasem on ja kus nad oma tööd kõige paremini teha saavad. UT

4 UUDIS: Martin Halliku asemel saab uueks õppeprorektoriks Mart Noorma.

7 UUDIS: Juulikuus algav peahoone remont toob kaasa mitmeid muutusi.

8 AKTUAALNE: Balti-Hiina konverents tõi kokku targad firmad ja suured turud ning jagas näpunäiteid Aasia vallutamiseks.

10 INTERVJUU: Rektor Volli Kalm võtab kokku lõppeva õppeaasta olulisemad teemad.

15 ETTEVÕTLUS: «Kaleidoskoobi» võitnud QuikTract tahab vallutada ehitajate maailma.

18 PERSOON: Tartu ülikooli sammaste vahelt astus tänavu diplomiga välja Eesti esimene kurt viipekeeletõlk Gretel Murd.

22 AJALUGU: Ülikooli rikkalik muusika- ja lauluelu läheb südamesse.

25 REISIKIRI: ERR Novaatori teadusuudiste toimetaja Sven Paulus käis Lõuna-Koread uudistamas.

28 ESSEE: TÜ vilistlane, keeleteoimetaja Lydia Raadik kirjutab keelekorraldusest, -kasutusest ja võõrkeelte mõjust.

30 KOLUMN: Martin Hallik soovib lõpetajatele edu ja õnne järgmisteks teekondadeks.

31 LÕPETAJAD: Kahe nädala jagu lõpuaktusi tõi juurde tuhandeid värsked vilistlasi.

55 kaitsmised, stipendiaadid, teated, tunnustused, õnnitlused

UT UNIVERSITAS TARTUENSIS
Tartu ülikooli ajakiri

Universitas Tartuensis on Tartu ülikooli ajakiri. Ilmub kord kuus. Tiraaž 3500. Tellimisindeks Eesti Postis 00892 • Aadress: Ülikooli 18-102, Tartu 50090; telefon: 737 5686, 5802 8827; e-post: ajakiri@ut.ee; koduleht: www.ajakiri.ut.ee.

Vastutav väljaandja: Illari Lään; **peatoimetaja:** Merilyn Merisalu; **toimetajad:** Merilyn Säde ja Mart Zirnask; **infotoimetajad:** Kady Sõstar ja Gea Kääpa; **keeleteoimetajad:** Mari Mets ja Lydia Raadik; **fotograaf:** Andres Tennus; **küljendaja:** Mark Šandali; **trükk:** Ecoprint. • Kõik Universitas Tartuensis avaldatud artiklid jm tekstid ning fotod ja illustatsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed. Toimetust lubab neid kasutada vaid koos viitega autorile ja Universitas Tartuensisile. • Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. • **UT kolleegium:** Maaja Vadi (esinaine), Sulev Kõks, Ivo Volt, Mart Noorma, Villu Päärnt, Indrek Treufeldt, Katrin Pajuste-Kuul, Liina Liiv.

Järgmine Universitas Tartuensis ilmub 4. septembril 2015.

roheline trükis

Trükitud taastoodetud paberile looduslike trükivärvidega. ©Ecoprint

Tartu ülikooli uueks õppeprorektoriks saab Mart Noorma

Alates 1. juulist asub Tartu ülikooli õppeprorektori ülesandeid täitma Mart Noorma. Senine õppeprorektor Martin Hallik jätkab Tartu ülikooli raamatukogu direktorina.

Mart Noorma on avalikkusele tuntud Eesti esimese tudengisatelliidi ESTCube-1 programmi algataja ja juhendajana ning teadust populariseeriva telesaate «Rakett 69» kohtunikuna.

Seni on Noorma olnud TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna õppeprodekaan. Ta on hea õpetamise grantide programmi algataja ja ka edulooks kujunenud tudengisatelliidi programmi juht.

Õppeprorektorina keskendub Noorma järgmise kahe aasta jooksul juhtimis- ja struktuurireformi sujuvale rakendumisele ja doktoriõppe tugevdamisele, aga ka käimasoleva õppekavade kva-

FOTO: ANDRES TENNIS

liteedireformi ja õpetamisoskuste arendusplaanide elluviimisele ning õpetajakoolituse arenguvisionide kokkuleppimisele ja saavutamisele.

«Tartu ülikool on pühendunud ühiskonna teenimisele. Õppeprorektorina annan oma panuse, et meie head õppejõud saaksid

oma üliõpilasi nende arengus parimal võimalikul viisil toetada. Et saavutada kvaliteedieesmärke, tuleb jätkata pidevat koostööd üliõpilaste, teadlaste, vilistlaste ning tööandjate vahel. Väga oluline on ka see, et hea õpetamine oleks väärtustatud nii õppejõu atesteerimisel kui ka struktuu-

Loengukursus seob looduse ja usundid

Sügissemestril saab mitmete uute ja muudetud ainetest hulgast valida ka usuteaduskonna loengukursuse «Loodus Eesti usundites».

Kursuse koostaja, religiooniuringute vanemteadur Lea Altnurme sõnul tuli mõtte selline kursus kokku panna 2014. aasta religioossete suundumuste küsitluse tulemusi vaadates.

«Selgus, et 38%-l eestlastest on looduses mõni paik, puu, kivi või allikas, mis on neile eriliselt tähtis. See andiski idee vaadata looduse ja religiooni suhet Eesti ajaloo kaudu,» ütles Altnurme.

Kursus annab ülevaate loodusega suhestumise eri usulistest viisidest Eestis. Muinasusundi keskkond oli loomulikult looduslik, inimene sõltus sellest ning kogu usundiline maailm oli sellega seotud. Katoliiklikul perioodil säilis osa eelkristlikust ainesest ja pühapai-

kade kohamälu. Osa neist haarati ristiusu tähendusvälja, osa säilitas endise tähenduse ja ülesanded.

19. sajandil arenes koos rahvusliku enesemääratluse kujunemisega välja romantismist lähtunud loodust väärtustav osa, mis sai väljundi mitmesugustes müüditistes vormides. Nende põhjal kujunesid 20. sajandil uuspaganlikud voolud, millest usundilise vormi said varasem taaraus ja hilisem maausk.

21. sajandi alguses on pärimuslike looduslike pühapaiku taas väärtustama hakatud ning lisanud on ka isiklikud looduslikud pühapaigad, mille mõtestamise tausta pakub lisaks maausule ja kristlusele ka uus vaimsus.

Loenguid peavad peale Lea Altnurme ka Tõnno Jonuks, Heiki Valk, Jüri Metssalu, Ülo Valk, Ergo-Hart Västriku, Madis Arukask ning Marju Kõivupuu. Kursusele registreerumine on avatud kuni 30. augustini. ●

riüksuse rahastamisel,» ütles Noorma.

Praegune õppeprorektor Martin Hallik jätkab pärast ametialaseks enesetäiendamiseks vaba aasta kasutamist tööd Tartu ülikooli raamatukogu direktorina, kus tema tööleping oli rektoraadis töötamise ajal peatatud.

Hallik töötas 2010.–2012. aastal õppeprorektorina rektor Alar Karise meeskonnas ning jätkas praeguses rektoraadis.

Rektor Volli Kalm kinnitas, et õppeprorektori vahetumisega ei muutu rektoraadi fookused.

«Kiitsin heaks Martin Halliku soovi pöörduda tagasi raamatukogu direktori tööle. Sellel ametikohal on tal jäänud eesmärkide saavutamine mitmeks aastaks ootele,» selgitas Kalm. ●

Vabade kunstide professori kohale asub Kristiina Ehin

Sügisel algaval õppeaastal on Tartu ülikooli uus vabade kunstide professor luuletaja ja proosakirjanik Kristiina Ehin. Tema loengusari «Teekond tundva inimese ehk *homo sensibilis*'e juurde. Loovuse kujundlikud väljakutsed» kutsus isikupärase kunstilise tun-

netuslaadi leidmise teekonnale.

«Kristiina Ehini valimine vabade kunstide professoriks annab üliõpilastele ja loengusarja vabakuulajatele suurepärase võimaluse õppida kirjanikult, kes ammutab inspiratsiooni ühelt poolt eesti rahvaluulest, teisalt aga sügavast

maailmakultuuri tundmisest,» ütles filosoofiateaduskonna dekaan professor Margit Sutrop.

Kristiina Ehin on üks tänapäeva tuntumaid ja enim tõlgitud eesti kirjanikke. Tema luuletusi ja jutte on avaldatud 22 keeles, sh šoti, kõmri, makedoonia, udmurdi,

FOTO: ANDRES TENNIS

prantsuse ja norra keeles. Inglise keeles on Ehini ilmunud 11 raamatut Ilmar Lehtpere tõlkes.

Tema looming on kõlanud ka laulupidudel, Eesti vabariigi aastapäevakontsertidel, olümpiamängudel ning mitmel pool mujalgi.

Loengute käigus käsitleb Ehin teekonda tundva inimese ehk *homo sensibilis*'e juurde, mis võib omakorda viia omapärase kunstiloomingu tekkeni. Inspiratsioon, loovus, kujundlik tunnetuslaad, identiteet ja traditsioon on selle

teekonna olulised märksõnad, mida õppejõud käsitleb oma isikliku kirjandusloomingu ning varasema töökogemuse kaudu loovkirjutusõpetajana.

Kristiina Ehini loengukursus Tartu ülikoolis toimub sügissemestril kolmapäeviti: 9. septembril, 7. oktoobril, 21. oktoobril, 11. novembril ja 9. detsembril kell 16.15–18 Tartu ülikooli peahoone auditoriumis 232. Loovkirjutamise kursus jätkub kevadsemestril. ●

Bakalaureusetasemel õpivad mehed innukamalt kui naised

TÜ psühholoogia instituudis kaitsti magistritöö, mis uuris bakalaureuseüliõpilaste väljalangevust ja põhjuseid, mis mõjutavad õpimotivatsiooni. Uuringust selgus, et kui naiste õpimotivatsioon uuritud perioodi jooksul pigem langes, siis meestel see jällegi tõusis.

«Mujalgi kirjanduses tuuakse välja, et naiste õppimishimu võib olla alguses suurem ning nad lähevad õppima seda, mida soovivad, aga lõpuks võivad valitud erialas pettuda. Seevastu pole meestel sisemine motivatsioon nii kõrge kui naistel, ent eriala õppima minnes ja õppides hakkab see neile meeldima,» rääkis magistritöö autor Mari-Liis Mägi.

Mägi leidis, et motivatsioon

õpingute katkestamist ei ennusta, küll on aga oluline hinne: mida madalamaid hindeid tudeng saab, seda tõenäolisemalt langeb ta ülikoolist välja. Suure kaaluga on ka majanduslikud ja sotsiaalsed põhjused.

«Üliõpilastele on oluline, et kaastudengid neid toetaks. Et neil oleks vanemate toetus, rahaliste võimaluste olemasolu ning kindlasti ka õpi- ja koolisüsteem, just õppejõudude suhtumine ja toetus,» tõi Mägi välja.

Tänavustele sisseastujatele ning esmakursuslastele ütleb uuringu autor, et on täiesti tavaline end esimesel kursusel veidi ülekoormatult tunda, sest teavet on palju ja on oht ülikooliellu ära kaduda. Mägi soovib esimese

eksamil saadud «C» peale mitte veel käega lüüa ja oma õpingutega lihtsalt edasi minna. Et edukalt hakkama saada, soovib ta lõpetada enda teistega võrdlemise.

«Oleme varem uurinud ka nn tiigiefekti. Kui oled väikeses keskkonnas väga hea, siis suurde keskkonda minnes võid end teistega võrreldes hoopis väga halvana tunda. See ei tee sisuliselt kedagi halvemaks, aga keskkonnamõjul on meie identiteedi kujunemisel suur roll,» seletas Mägi.

Autori sõnul ei tohi ennast teistega liiga palju võrrelda, sest kui me hakkaks end ainult välise motivatsiooni alusel teistega võrdlema ja nii oma identiteeti kujundama, ei jääks meist midagi alles. ●

Aprillis külastas Tartu ülikooli rahvusvaheline akrediteerimiskomisjon. Hindamiskomisjoni aruande põhjal võttis Eesti kõrghariduse kvaliteediagentuuri (EKKA) hindamiskoogu 18. juunil vastu otsuse akrediteerida TÜ seitsmeks aastaks. Ülikoolile omistati sellega EKKA kvaliteedimärk.

Akrediteerimiskomisjon tunnustas Tartu ülikooli ja selle kolledžeid koostöö eest piirkondlike vajaduste rahuldamisel. Samuti tõstis komisjon esile üliõpilaste osalemist TÜ otsustuskogudes. Rahvusvaheliselt kõrgel tasemel on komisjoni hinnangul ka näiteks ettevõtluse- ja teadusalane koostöö. ●

Peahoone läheb remonti

Juulis algab ülikooli peahoones remont, mille tõttu viiakse tänavu mujale nii suvine vastuvõtt kui ka sügisene õppeaasta avaaktus.

Septembri lõpuni kestva remondi käigus tehakse üldehitustöid peahoone fuajees ja sellega külgnevates koridorides. Ümber ehitatakse aula ventilatsioonisüsteem ning muid remonditöid tehakse nii aula trepil kui ka ruumides 302 ja 304.

Ülikooli kinnisvaraosakonna juhataja Heiki Pagel ütles, et tööde põhiline eesmärk on täita päästetameti nõuded tuleohutuse tagamiseks. Nii paigutatakse peahoone esimese korruse koridoridesse automaatsed tulekindlad uked. Tuletõkkeksed saavad ka mitmed peahoone ruumid kõigil kolmel korrusel, mitmetele tööruumidele ja auditooriumidele lisatakse kaardiga läbipääsusüsteemid.

Uute uste ja vajalike valgustite jaoks freesitakse seintesse

kaablikanalid, mis hiljem sulgetakse. Seetõttu saavad koridoride ja fuajee seinad uue värvikatte. Suur töö on ka peasissekäigu kulunud põrandaplaatide vahetus uute vastu.

Remondi ajal pole võimalik kasutada senati saali ega aulat, juulis ja augustis on suletud ka fuajee ja peasissepääs. Õppeosakonna töötajad pääsevad oma ruumidesse hoovis asuva veranda kaudu, kunstimuuseumisse saab minna hoovist läbi muuseumi ees oleva veranda. Lõunatiiva, põhikorpuse vasaku tiiva teise ja kolmanda korruse ning rektoraadi töötajad saavad kasutada invasissepääsu sisehoovis, elukestva õppe keskus ning usuteaduskond pääsevad tööruumidesse kohvikupoolsest külgsissepääsust.

Postikantselei viiakse suveks ruumi 021 (keldriruum usuteaduskonna juures), sinna pääseb

ülikooli kohviku poolt põhikorpuse külguks. Juuli algusest augusti lõpuni on peahoone esimesel korrusel suletud nii inva-WC kui ka meeste tualett. Remondi- perioodil ei ole võimalik ruumide võtmeid infoletist laenutada.

Kuna mitmetes ruumides on müra ja tolmu tõttu remondi ajal raskem töötada, on koostöös kinnisvaraosakonna ja teiste ruumikasutajatega võimalik leida remondi keskmesse jäävatele inimestele asenduspindasid peahoone kõrgematel korrustel, Ülikooli 18a hoones või Jakobi 1 kantselei arhiivis.

Suviseid sisseastujaid ootab ülikool peahoone kõrval asuvas Jakobi 2 õppehoones. Sisseastumiskonkursile on võimalik end kirja panna ka infosüsteemis SAIS. Õppeaasta avaaktused peetakse sügisel Tartu ülikooli muuseumis Toomel, Elleri muusikakoolis, Jaani kirikus ja mujal. ●

Targad ettevõtjad ja suured turud

ETTEVÕTLUS

8. juunil toimus Tallinnas Läänemere piirkonna suurim Balti-Hiina ärikonverents «Kui targad firmad kohtuvad suure turuga».

MERILYN MERISALU
merilyn.merisalu@ut.ee

Konverents tõi kokku ligi 200 Baltimaade, Hiina jt riikide ettevõtete esindajat, et tutvustada riikide äriturget ning luua vastastikuseid ärisuhteid. 9. juunil külastasid 35 välisriikide esindajat Tartu ülikooli, Playtech'i ja Fortumot. Konverentsi korraldaja, Tartu

ülikooli tärkavate majanduste teadur Xiaotian Zhang ütles, et Hiina pakub maailma suurima siseturuga lugematul arvul ärivõimalusi ka mujalt pärit ettevõtjatele. «Hiinas tarbib tooteid ja teenuseid ainuüksi 350 miljonit keskklassi inimest,» tõi Zhang näiteks. Võimalikke tarbijaid on sealsel turul aga ligi 1,3 miljardit.

Hiina rahvavabariigi suursaadik Eestis, Qu Zhe rääkis oma ettekandes, et Hiina tulevikunä-

gemus on areneda suurimaks ja jõulisemaks turuks maailmas. Kui paljud riigid toibuvad endiselt majanduskriisist, siis Hiina majandus on stabiliseerunud ja näitab kasvutendentsi.

SUURIM TURG ON PEAGI HIINA

«Hiinast on saanud üks maailma majandusmootoritest – 2015. aastal tehakse Hiinas 17% maailmajandusest. Järgmistel aastatel on plaanis majandusstruktuuri arengut kiirendada: eesmärk on innustada idufirmasid ja uuendussuundlust ning tervitada uut moodi avanemist,» kirjeldas Zhe.

Suursaadik ütles, et kuna Hiina suurendab hulgaliselt ka

sissevedu, pakub see üha rohkem võimalusi rahvusvaheliseks majanduskoostööks. Oma kasu saavad sellest tema hinnangul kindlasti ka Balti riigid.

Eesti ja Aasia suhete edendajana tuntud riigikogu väliskomisjoni esimees Hannes Hanso kinnitas, et kahepoolne koostöö on väga kasulik mõlemale osapoolle. Kolm maailma suurimat turgu on tema sõnul USA, Jaapan ja Hiina ning on vaid aja küsimus, mil arenev Hiina kahest konkurendist ette jõuab.

«Kui arvatakse, et Hiina on liiga kaugel või et Eesti on Hiinaga suhtlemiseks liiga väike, siis tegelikult see nii ei ole. Kõik on kinni meie enda tegevuses ja suhtumises,» rääkis Hanso. Ta lisas, et Euroopa Liitu kuulumine annab välispartneritele signaali, et Eesti on püsiva valuuta ja majandusega äripartner.

Viimase aastakümne jooksul ongi Hiina ja Euroopa Liidu kaubavahetus kasvanud enam kui kolm korda ning Hiinast on saanud Euroopa suuruselt teine välispartner. Ka Eesti majandussuhe Hiinaga on püsikindlaks muutunud, kuid palju arenguvõimalusi on veel kasutamata.

«Kui kõneleme Hiinast või Eestist, siis räägime IT-st ja tarkadest tehnoloogiatest. Internet annab ettevõtluses tohutu suured võimalused. Ja Hiina peaks turuna olema selline riik, kuhu saaksime oma IT-alaseid teadmisi kordades rohkem ekspordida kui praegu,» tõi Hanso välja.

Mitmed konverentsiettekanded puudutasidki eelkõige IT-alaseid võimalusi Aasia turgudel. Arvestades, et juba praegu on ligi viiendik maailma internetikasutajatest hiinlased, on igasugune arvutialane tegevus Aasias väga

võimalusterohke. Eriti puudutab see e-poodi, mis on seal muutumas üha menukamaks.

INTERNETIKAUBANDUS LÕÖB LAINEID

Mullu jõudis Hiina internetimüük USA-st ette ja riigist sai maailma suurim veebimüügi kodumaa. Mugavad ja soodsad veebipoed aitavad riigi majanduskasvule kaasa, sest mobiilne internet annab võimaluse igal ajal ja igas kohas mitte ainult teistega suhelda, vaid ka sisseoste teha.

Suurbritannia ärinõunik Hiina alal, Mark Hedley tõi aga välja, et Hiina internetiturul kehtivad oma reeglid, millega välismaalased kindlasti arvestama peavad. Et välismaa ettevõtjana sealse tarbijani jõuda, tuleks alustuseks luua oma kodulehest Hiina versioon või jõuda mõnele kohalikule veebimüügiplatvormile. Igal juhul tuleb enne teha korralik taustauuring kohaliku kultuuri ja tavade kohta.

«Kui soovid oma kodulehe hiinakeelseks teha, pead mõtle-

VIIMASE AASTAKÜMNE JOOKSUL ONGI HIINA JA EUROOPA LIIDU KAUBAVAHETUS KASVANUD ENAM KUI KOLM KORDA NING HIINAST ON SAANUD EUROOPA SUURUSELT TEINE VÄLISPARTNER.

ma täiesti uue ülesehituse peale, sest juba keel ise toimib hoopis teistsuguse loogika alusel. Tuleb mõelda ka sellele, et Hiinas on oma otsingumootor Baidu, mis kataloogib teemasid hoopis teistel alustel kui meile tuttav Google,» rääkis Hedley.

Oma versioonid on neil ka teistest meil menukatest sotsiaalmeediakanalitest. Kui Google'i asemel on neil Baidu, siis YouTube'i

asendab YouKu, Facebooki aga WeChat, mis asendab isegi telefoni kõiki ülesandeid.

Siiski on Eesti IT-ettevõtjatel hiinlastele palju pakkuda. Konverentsi korraldaja Xiaotian Zhang ütles, et Baltikum on Hiina ärimeeste jaoks põnev piirkond, kuhu kapitali paigutada.

«Hiina ja Aasia turg on eriti huvitatud teadmusmahukatest toodetest ja teenustest, sh e-lahendused, mobiilpositsioneerimisel põhinev linnaplaneerimine, ning põllumajandustoodangust, logistikateenustest ja turismitööstusest,» tõi Zhang välja.

Mõni aasta tagasi tegeles Krediidinfo andmetel Hiinasse eksportimisega üle saja Eesti ettevõtte. Et internetikaubandus areneb Aasias väga kiiresti, ei vii eestlasedki sinna enam ammu ainult kaupa, vaid ekspordivad ka teenuseid.

Näiteks Tartu ettevõtte Fortumo on viimasel paaril aastal Hiina turul väga kiiresti arenenud ja laiunenud. Just seepärast viidi konverentsi teisel päeval Tartut külastanud välisesindajad ka selle

ettevõttega tutvuma. Veel tehti tutvust Playtech'i töökeskkonna ja teenustega.

Visiidil Tartu ülikooli võtsid välismaalased vastu arendusproktor Erik Puura ja tehnoloogiasuuna talituse juhataja Siim Kinnas, kes tutvustasid külastajatele Tartu ülikooli teadus- ja arenduskoostöö võimalusi ning rahvusvahelisi ettevõtluskoostöö edulugusid. UT

FOTO: ANDRES TENNIS

Reforme teeme kvaliteedi tõttu

INTERVJUU

Lõppema hakkav õppeaasta on Tartu ülikooli lähiajaloo üks tegusamaid. Suuri muutusi kaasa toovad uuendused on puudutanud nii õppetööd kui ka ülikooli ülesehitust.

MERILYN MERISALU

merilyn.merisalu@ut.ee

Rektor Volli Kalm, mis on teie jaoks lõppeva õppeaasta suured saavutused, olulisemad märksõnad?

Kindlasti ülikooli instituutide struktuuri ja nende valdkondliku kuuluvuse kindlitamine. Sellega seotud töö ja arutelud kestsid ju terve aasta. Võib öelda, et ülikooli uue ülesehituse kokkuleppimine on vormiline akt. Palju olulisem on teadustöö, õppekavade, õppekursuste, personalivalikute, ruumikasutuse sisuline kooskõlastus eri üksuste ja instituutide vahel – see oligi muudatuste eesmärk.

Pärast seda, kui aasta tagasi uus põhikiri vastu võeti, elavnes erialadevaheline koostöö märgatavalt. Näiteks leiti kompromiss, et *realia et naturalia* valdkonnas võiks olla üks matemaatika moodul.

Humaniora valdkonnas hakkasid usuteaduskond ja filosoofiateaduskond sisulist koostööd tegema magistrikoolide ja islamiuuringute küsimustes. *Socialia*

valdkonnas hakkasid sotsiaal- ja haridus-teaduskond, õigusteaduskond ning majandusteaduskond pidama läbirääkimisi ühiste õppemoodulite kokkupanekuks.

Sel õppeaastal leppisime kokku ka korra, viisi ja ajakava, kuidas ja millal tekitab uute struktuuriüksuste nõukogud, kuidas valitakse dekaanid, instituutide juhatajad jt. Läbisime institutsionaalse akrediteerimise ning ülikool oli edukas uurimistoetuste saamisel nii Eestist kui ka Euroopa Liidult.

Nii et möödunud aastaga võib rahule jääda?

Kindlasti! See oli aasta, mis tähendas paljude ülikooli inimeste jaoks tavalisest rohkemat tööd, et muudatusi ette valmistada. Loomulikult jätkub see töö ka järgnevatel aastatel, aga kindlasti väiksemas mahus. Meie eesmärk on ju see, et pärast reformide jõustumist väheneks bürookraatlik koormus. Vähem struktuuriüksusi ja vähem juhte tähendab seda, et paljudel akadeemilistel töötajatel jääb edaspidi oma erialaseks teadus- või õppetöök rohkem aega. >>

FOTO: HENDRIK OSULA

REKTOR VOLLI KALM USUB, ET TARTU ÜLIKOOLI LÕPETAJAD VAJAVAD TEOREETILISTE TEADMISTE KÕRVALE KA PRAKTIKAT.

» Ülikooli uus põhikiri ja struktuur jõustuvad järgmise aasta 1. jaanuaril. Kui kaua on Tartu ülikoolis räägitud selgema ülesehituse vajadusest?

Valdkondliku koordineerituse mõte on pärit juba rektor Aaviksoo ajast. Konkreetsemas vormis algas reform ikkagi 2011. aastal, kui riigikogu võttis vastu uue, praegu kehtiva Tartu ülikooli seaduse. Kui see jõustus, sai TÜ endale uue, väiksema nõukogu ja senati.

Nagu veebruaris toimunud ülikoolide ümberkorraldusi puudutanud seminaril teada saime, tegi näiteks Glasgow ülikool sarnase reformi ära umbes poole aastaga.

Jah, on veel ülikooli, kus viimasel ajal on samalaadne reform läbi viidud. Seal on aga ülikooli juhtimisstiil teistsugune kui Eestis. Minul puudub selge eelistus, kas parem on kiire või aeglane uuendus – mõlemal on oma head ja vead. Kiire reformi eelis on see, et ebakindluse aeg on lühem, inimesed saavad uue olukorraga kiiremini kohaneda ja tööle ha-

kata. Samas on selles aga oluliselt vähem demokraatiat ja läbirääkimisi eri huvigruppide vahel.

Aeglase reformiga on jälle vastupidi: sõna on rohkematel, aga ebakindlust jagub kauemaks. Peaasi, et asjaajamine liiga pikaks ei veniks, muidu kaob lõpuks soovitud mõju, inimesed tüdivad ja võivad isegi huvi kaotada.

Võib öelda, et meie kaks ja pool aastat kestnud reform on aeglane. Tegelikult kaalus aga senat veel aasta tagasi, kas uus põhikiri peaks jõustuma 2016. või 2017. aasta jaanuaris. Nii et selles valguses valisime isegi kiirema variandi.

Kui praegu protsessile tagasi vaadata, siis kas oleksime saanud midagi teha, et meie reform oleks kiirem olnud? Mis oleks siis praeguse olukorraga võrreldes ülikoolis teisiti?

Ma arvan, et uus juhtimise struktuur on mõistlik käivitada kalendriaasta alguses, nii langeb see kokku näiteks eelarveaastaga ja kogu asjaajamine on lihtsam. Kui nüüd mõeldakse, et kas oleksime

suutnud uue põhikirja jõustada juba selle aasta alguses, siis kaldu arvama, et ei.

Kui oleksime suutnud kiiremini kokkuleppeni jõuda, siis oleks ilmselt tehtud juba palju, mille üle veel praegu arutame. Näiteks parem erialadevaheline kooskõlastatus, arengukava tegevuskava koostamine, õppekavade kvaliteedipõhine reformimine, tulemusjuhtimine kõigil tasanditel. Ju oli praegune kiirus see, millega Tartu ülikool oli võimeline muutuma.

Ja muutuda oli vaja?

Jah. Nii õppetöö korraldus kui ka teadustöö tegemine oli ülikoolis liiga killustunud. Liiga palju oli pisikesi eraldiseisvate eesmärkidega üksusi. Ühiskond soovib aga ülikoolilt laiemat vaadet ja lõpetajatelt rohkem praktilisi oskusi teoreetiliste teadmiste kõrval. On vaja inimesi, kes tunneks e-õigust, finantsmatemaatikat, biomeditsiini. Kes oskaks eri teadusi kokku sobitades probleeme lahendada.

Laiemat vaadet on vaja nii üliõpilaste vastuvõtul, akadeemiliste ametikohtade üle otsustades kui ka üksuste eelarvet koostades ja raha jagades. Juba praegu on see vaade suuremates instituutides ja valdkonna nõukogudes olemas. Otsuseid tehes arvestatakse kogu teadusvaldkonna ja ülikooli huvidega. Otsuseid tehakse ja nende eest ka vastutatakse.

Oma roll on siin tulemusjuhtimisel. Rektor annab oma tegevustest aru nõukogule, kes tema tööd hindab. Rektoriga omakorda peavad tulemusvestlusi valdkondade juhid – dekaanid. Ka nad ise peavad sisse viima tulemusvestlused ja tulemustasustamise instituutide juhatajatega. See aitab hoida

tähelepanu arengukava täitmisel, muudab tegevused tõhusamaks ja tõstab TÜ konkurentsivõimet nii õpetamises kui ka teaduses.

Mainisite mööduva aasta märksõnade hulgas institutsionaalset akrediteerimist. Milliseks hindas komisjon Tartu ülikooli tegevusi ja konkurentsivõimet?

Esimesed akrediteerimiskomisjoni muljed kuulasime ära aprilli lõpus senati istungil. Komisjoni soovitus ja tähelepanekud langesid suure osas kokku nende mõtetega, mida hindamisaruannet koostades ka ise mõelnud olime. Meiegi pidime ju kõiki oma plusse ja miinuseid analüüsima ning see oli ülikoolile väga kasulik.

Tuleb tunnustada, et kuuldu oli väga positiivne. Saime hiljuti komisjoni lõpparuande mustandi. Seal tõstsid nad esile näiteks ülikooli rahanduse korraldust, mis on väga põhjalik. Samuti kiitsid nad teadustegevuse korraldust ja õppetegevuse head järke.

Kui meie kommentaarid on üle vaadatud ja lisatud, saadab hindamiskomisjon lõpparuande Eesti kõrghariduse kvaliteediagentuurile, kes selle kinnitab ning teeb otsuse akrediteeringu ning lisatunnustuste kohta. Mul ei ole kahtlust, et saame hea hinnangu ja positiivse akrediteeringu.

Eelmist aastat kokku võttes tõstsite aasta suurimate arenduste hulgas esile ka riskihindamise. Mis väärtust te selles ülikooli jaoks näete?

Alati on hea teada, mis ja kus võib seatud eesmärkideni jõudmist ohustada. Sellises mahus siseauditit meil ju varem polnud ja ka sellist süstemaatilist ülikooli riskihindamist polnud aastaid tehtud.

Riskihindamine tuleb kasuks kõigi tasemete juhtidele. See aitab aru saada, mida keegi näeb oma ülesannete täitmist ohustamas. Ülikooli jaoks on põhilised muidugi pigem maine- ja juhtimisriskid: oma otsuseid ei suudeta piisavalt hästi põhjendada või ei soovita otsuseid teha.

Samuti mõjutavad meid ülikoolist sõltumatud riskid, näiteks võimalike õppida soovivate tudengite majanduslik olukord ei võimalda neil siiski Tartusse elama ja õppima tulla. Kõiki asju me kahjuks mõjutada ei saa, aga sellega, mida saame, tuleb tegeleda.

Sel aastal hakkas ülikoolis tööle akadeemiline komisjon. Mis on selle eesmärk ja kuidas see oma ülesandeid täidab?

Tartu ülikoolis töötas akadeemiline komisjon kuni 2012. aastani, kui meil oli praegusest erinev juhtimiskorraldus. Siis hindas komisjon professori- ja juhtivateadurikandidaate. Praegune komisjon tegeleb peale selle ka atesteerimisega.

Ülikoolis atesteeritakse ka dotsente, vanemteadureid, teadureid

LAIEMAT VAADET ON VAJA NII ÜLIÕPILASTE VASTUVÕTUL, AKADEEMILISTE AMETIKOHTADE ÜLE OTSUSTADES KUI KA ÜKSUSTE EELARVET KOOSTADES JA RAHA JAGADES.

ja lektoreid, aga sellega tegelevad teaduskonnad ja instituudid ise. Akadeemiline komisjon tegeleb professorite atesteerimisega. See tähendab, et hinnatakse professorite viimase viie aasta tegevusi ja plaani järgmiseks viieks aastaks.

Aasta alguse seisuga oli meil 64 professorit, kes olid saanud tähtajatu töölepingu enne 2010.

aastat. Atesteerida ei ole vaja neid, kes praegu on emeriteerunud või teevad seda järgmise õppeaasta jooksul. Seega puudutab atesteerimine käesoleval aastal umbes 50 professorit.

Kuna tegu on võrdlemisi uue protsessiga, siis on sellega seotud ka väärtimõistmisi. Arvatakse, et kui komisjoni hinnang ei ole nii kõrge, kui professor ise eeldab, tähendab see, et kogu ülikoolis tehtud töö hinnatakse halvaks. See ei ole nii. Hinnang puudutab ainult viimase viie aasta tööd ja järgmise viie aasta võimalikku arengut. Tulevikutegevusi saab hinnata tegevuskava järgi, nii et professoril peab olema oma nägemus.

Atesteerimine ise on juba mõnes atesteeritavas üllatuse tekitanud. Praegu hinnatavate professorite tähtajatu tööleping on kehtinud juba 2002. aastast. See tähendab, et ülikoolis ei ole nende tööd enam kui kümme aastat analüüsitud. Ja see võib mõjuda natuke võõristavalt.

Mida atesteerimise tulemus mõjutab?

Dotsentide ja lektorite atesteeri-

mistulemuste kohta ma ei tea, aga professorite hulgas on neid, kelle viimase viie aasta töö ei ole komisjoni hinnangul olnud nii heal tasemel, kui see Tartu ülikoolis võiks olla. Muidugi suhtub ülikool oma pikaajalistesse töötajatesse austuse ja toetusega, aga oluline on hoida ka professoritöö kõrget taset.

Atesteerimise otsused ei ole »

» avalikud, sellest saavad teada inime ise ja tema otsene ülemus. Kui komisjoni hinnangul ei vasta töö tulemused nõudmistele, siis järgneb töö vahetu korraldaja õigus otsustada, mis saab edasi.

Töö vahetu korraldaja pädevuses on näiteks määrata aasta-kahe pärast kordusatesterimine, et anda aega oma tööd parandada, leppida kokku teisele kohale ülemine, muuta palgatingimusi, või

PALJUDELE ÕPPEKVADELE TULEB KAS VALIK- VÕI VABAAINETE OSAS JUURDE ETTEVÕTLUSÕPE. ÜSNA KIIRESTI KASVAB KA IT-ÕPPE OSAKAAL.

siis tõesti, tööleping lõpetada.

Kui vaadata kogu protsessi olemust, siis eesmärk on ikka see, et oma kohal töötaks võimalikult head inimesed, ja et nad töötaks kohal, millele vastavad nende tööpanus ja saavutused. Atesteerimise tulemusel on osa professuuridest noorematele kolleegidele vabanemas. Atesteerimine on ka hea võimalus töötajatele tagasisidet anda ja neid tunnustada, sest lõpuks on suurem osa akadeemilise komisjoni hinnangutest professorite tööle ikkagi positiivsed.

See on kindlasti seotud ka õppekavade kvaliteedireformiga. Milliseid muutusi on konkreetselt tehtud õppetöös ja õppekavades ning tehakse veel järgnevatel aastatel?

Palju muutusi tehakse veel järgmise aasta jooksul. Õige mitmed väikesed õppekavad ühendatakse. Juba on filosoofiateaduskonnas ühendatud võõrkeelte kavasid kokku suuremaks keeleõppekavaks, ka *realia et naturalia* valdkond on teinud ja on tegemas ühisõppekavu.

Sel sügisel alustab näiteks geoloogia ja keskkonnatehnoloogia uus õppekava. Veel ollakse loomas *science & technology* bakalaureusekava, et üliõpilased alustaksid ühiselt üldainetega ja spetsialiseeruksid sealt edasipidi.

Kindlasti on õppekavades suurenenud praktika osakaal, sealhulgas õpetajakoolituse õppekavades. Läheme seal järjest enam üle mitme aine õpetaja koolita-

misele: koolitame enamasti kahe, aga ka kolme aine õpetajaid.

Paljudele õppekavadele tuleb kas valik- või vabaainete osas juurde ettevõtlusõpe. Üsna kiiresti kasvab IT-õppegi osakaal. Juba arvutiteaduse instituut ise kasvab üsna kiiresti, aga peale IT-õppe laienevad teistedki erialad: IT-õigus, finantsmatemaatika ning IT-õpe Narvas.

Reformime õppekavu lähtuvalt kvaliteedipõhimõtetest. Meie antav haridus peab vastama tööturu nõuetele ja tegema lõpetajad konkurentsivõimeliseks. Praegused lõpetajad on tööturul ka 50 aasta pärast. Me ei tea praegu, mis teadmisi ja oskusi siis vaja on, nii et peame neile andma hea põhja, millele tuginedes oleks lihtne edasi ja ümber õppida.

Kas see, et õppes suurenevad järjest enam IT- ja ettevõtlusõppe võimalused, mõjutab ka ülikooli üldist suunda ja muid põhitegevusi?

Ettevõtlusõpet koordineerib Tartu ülikoolis ettevõtluse ja innovatsioonikeskus, mis töötab

majandusteaduskonnas. See on vaja sisuliselt tööle lükata, suuri investeeringuid taristusse ei ole seal vaja. IT-pool on aga teistsugune. Sellega tegelevate üliõpilaste, ka välisüliõpilaste hulk kasvab üha. Järjest enam on akadeemilisi töötajaid tulnud välismaalt. Matemaatika-informaatikateaduskonna eelarve on üsna kiiresti kasvanud.

Oleme juba mitu aastat olukorras, kus kõik IT-inimesed ei mahu enam Liivi tänava õppehoonesse ära. Arvutitehnikat õpetatakse tehnoloogiainstituudis, eraldi hoonetes on teadusarvutuste keskus, rääkimata ülikooli IT-osakonnast ja IT-alastest idufirmadest. Biostatistika doktorandid töötavad geenivaramus jne. Nn ülikond on IT-le juba ammu väikeseks jäänud ja meil on IT-suunale ruumi juurde vaja. Loodame, et plaanitav IT-arenduskeskus oleks peale õppe- ja teadustöö koondamisele ka koht, kus ühineksid ülikool ja IT-ga seotud ettevõtlus. Ülikooli tänaval on ju palju IT-firmasid, kelle tööhõive on umbes 1000 inimest.

IT-arenduskeskus on tõesti suuremate investeeringute mõttes ülikooli üks esimene prioriteet. Kui see ruumimure lahendatakse, on võimalik järgmiste käikudena ülikooli muud tegevust paremini ümber korraldama hakata. Rohelised bioloogid saaksid siis Liivi tänava maja endale, haridusteadlased oleks vaja kesklinna tuua ning spordiga seotud erialad ühte kohta koondada.

Üritame teha ülikooli ruumikasutust tõhusaimaks. Et Tartu ülikooli tudengitel oleks oma õppe- ja teadustööks kasutada ikkagi tänapäevased ruumid ja hooned. **U**

FOTO: RYAN HAGERTY / PUBLIC DOMAIN IMAGES

QuikTract vallutab ehitajate maailma

ETTEVÕTLUS

Üliõpilaste uuenduslike äriideede konkursi «Kaleidoskoop» võitnud veebiteenus QuikTract tahab lahendada ehitajate ja ehitusettevõtjate vahelise probleemi – kuidas kiiremini teineteiseni jõuda.

MERILYN SÄDE
merilyn.sade@ut.ee

QuikTracti tegevjuht ja mõtte autor Sander Gansen ütles, et tal tekis idee astuda jagamismajandusse juba gümnaasiumis. «Mul oli mõte, et võiks tekitada platvormi, kus saadaks üksteiselt laenata erinevaid asju. Näiteks, kui kellelgi pole puuri, siis võiks kogukonnal

olla üks puur ja nad jagaksid seda omavahel,» rääkis Gansen.

Noormees katsetas ideed mitu korda ning sai aru, et Eestis seesugune mõte ei tööta. «Siin on vahemaad selleks veidi pikad, keegi ei hakka sõitma Viljandist Tartusse, et nii väikest asja laenata. Võib-olla toimib see suuremates keskustes või kortermajades.» Sellest mõttest liikus Sander edasi teenuste vahendamise juurde.

Teenuste vahendamine võeti

eesmärgiks eelmise aasta detsembris ning selle aasta alguses keskenduti ehitusvaldkonnale. «Praegu peavad ehitusettevõtted ehitajate palkamiseks kas teadma mõnda töölist ja talle helistama, leidma ta üles mõnest pubist vms,» rääkis Gansen.

QuikTracti meeskond otsustas ehitusvaldkonna valida seepärast, et kui nad käisid Tehnopolis oma teenuste vahendamise mõttest rääkimas, arvati, et keskenduda >>

» tuleks ühele kindlale turule. «Kuna mu enda vanemad on olnud ehitusvaldkonnaga 20 aastat seotud, siis mõtlesingi, et miks mitte ehitus. Seal on kõige suurem tööjõu tasuvus, töötajad vahetuvad väga tihti ja raha on rohkem kui näiteks lapsehoidjate vahendamisel,» sõnas Gansen. Ta lisas, et IT-lahendusi ei olegi selles valdkonnas kuigi palju olemas.

VAJALIK TAUSTAKONTROLL

Ta toob näiteks lehekülje hange.ee, eri foorumid ja kommunid, mille protsess on üsna aeglane või ei ole otseselt ehitusele suunatud. «Isegi kui on olemas ehitusfoorum, siis mitte keegi ei kontrolli ehitustöölise või ettevõtete tausta.» Kui ehitus-ettevõtte on tekkinud mõni takistus, näiteks keegi ehitajatest on haigestunud või tähtaeg hakkab lähenema, siis ei ole praegu üheselt head võimalust, kuidas seda probleemi kiiresti lahendada.

«Tahamegi teha platvormi, kus oleksid korraga olemas nii ehitustöölised kui ka ettevõtted, selleks, et nad saaksid vajadusel kiiresti teineteist üles leida,» ütles Gansen. Peale selle on QuikTracti meeskond mõelnud põgusalt ka tavainimestele, kes võiksid tahta lühiajaliselt ehitustöölisi palgata. «Selle võimaluse peale me alles mõtleme, aga meie kindel suund on ehitajad ja ettevõtjad ning nende taustakontroll.» QuikTract tahab olla kindel, et nii ettevõtjad kui ka töölised oleksid üksteise vastu ausad.

Meeskond plaanib oma keskkonnas luua ka võimaluse hinnata nii ettevõtteid kui ka ehitajaid.

«Pärast töö tegemist on võimalik anda üksteisele hinnang ja selle põhjal kas tõusta või langeda üldises hinnangus.»

Praegu plaanib meeskond käivitada veebiteenuse Eestis, kuid teenuse pikemat väljavaadet nähakse välismaal. «Esmalt proovime Skandinaaviasse minna ja hiljem näiteks Suurbritanniasse, Ameerikasse ja Aasiasse.» Tegevjuhi sõnul tuleb siinkohal leida n-ö kuldne kesktee tehnika kasutamise ja ehitamise vahel.

KÕIKJAL EI PRUUGI NUTILAHENDUSED VEEL IGAPÄEVAELU JUURDE KUULUDA JA ME PEAME SELLEGA ARVESTAMA.

«Kõikjal ei pruugi nutilahendused veel igapäevaelu juurde kuuluda ja me peame sellega arvestama.»

Praegu on QuikTractil olemas veebiplatvorm ning inimestele olakse kättesaadavad, kuid teha on veel palju. «Nii ehitusettevõtte kui ka ehitaja saavad oma andmeid meie kodulehele sisestada, aga praegu peame neid käsitsi kokku viima,» rääkis Gansen ja lisas, et tulevikus soovitakse ka see osa teenusest automaatseks teha. «Tulevikus näeks teenus välja nii, et kui kumbki pool on oma andmed sisestanud, siis nad saavad kohe inimesed ja ettevõtte valida, ning koostöö võibki alata.»

IDUFIRMAS MUUTUB IDEE PIDEVALT

Kuid peale nende mõtete on noortel veel ideid. «Ühe lahendusena oleme arutanud võimalust, et võtaksime ise ehitaja tööle ja vahendaksime teda ehitusettevõtetele. Samas ei taha me ise

seal vahel olla, aga mõnel juhul on see võib-olla siiski vältimatu,» rääkis Gansen ja lisas, et enne kui testkliendid pole oma tagasisidet andnud ega teenust täielikult järele proovinud, ei ole midagi sajaprotsendiliselt kindel.

«Teame, et mujal maailmas töötavad taolised süsteemid lihtsamate tööde puhul. Näiteks USA-s on TaskRabbit või Inglismaal handy.com, kus vahendatakse IKEA mööbli kokkupanijaid või inimesi, kes tooksid kassitoidu koju.»

du koju.»

Eelmise kuu alguseks saadi veebiplatvorm üles ning edasi töötatakse selle suunas, et leida testkasutajad. «Meil oleks tarvis umbes 50 testkasutajat, kelle tagasiside põhjal saaksime septembriks korralikuma prototüübi valmis teha.»

Gansen ütles, et nad on veebiteenuse arendamise ja tagasiside saamiseks kohtunud paljude eri inimeste ja ettevõtetelega. Nii saadi kokku Trev-2 endise tegevjuhi Erki Mölderiga ning paljude väiksemate ehitusettevõtete juhatajatega. «Oleme saanud väga palju eri tagasisidet selle kohta, mis on puudu ja millele me ei ole veel jõudnud mõelda. Üldine tagasiside on see, et enne kui tahame kvaliteedini jõuda, peame lahendama probleemi, mis on seotud sellega, et ettevõtjad ei saa praegu vajadusel piisavalt kiiresti endale töölisi.»

Samuti on välja toodud, et praeguse platvormi puhul ei ole

võimalik veel teada, keda võib usaldada ja keda mitte. «Veidi ollakse kahtlevad ka selle puhul, et kui mõni ettevõtte on tööliste palganud ja too teeb väga head tööd, siis järgmises projektis võib selguda, et tema töö ei ole tegelikult üldse pädev,» rääkis Gansen.

MEESKONNA VÄLJAKUTSE

Ganseni sõnul on kogu veebiteenuse arendamise juures olnud kõige keerulisem leida hea meeskond. «Kui on leitud meeskond, kes usub sellesse ideesse ja on nõus töötama, siis tekib küsimus, kui palju on igaüks nõus oma aega panustama.» Tegevjuhi sõnul on tema seesuguse meeskonna leidnud ja selleks on ta ära kasutanud ülikoolis õppimise võimalusi.

«Mina olen üks neist, kes kasutab ära paljusid Tartu ülikooli aineid. Ma võtsin eelmisel semestril aineid nii majanduse kui ka IT-valdkonnast ning veel mu peeriala ehk õigusteaduse ained,» loetles Gansen. Tegevjuhi sõnul valiski ta aineid, kust võiks leida võimalikke meeskonnaliikmeid. «Nii kogusingi ma kokku need inimesed, kes olid sellest mõttest huvitatud. Tegusamad jäid meeskonda ning praegu teemegi nendega tööd edasi.»

Ganseni sõnul peitub ülikooli võlu just selles, et kui on tarvis võtta eri aineid ja õppida, siis saab seda võimalust igati ära kasutada. «Peale selle on võimalus saada tasuta nõu. Võite minna õppejõu juurde ja küsida küsimusi, ilma et peaksite seesuguse nõustamise eest maksma.» Gansen soovitabki kõigil olemasolevaid võimalusi võimalikult hästi ära kasutada.

QUIKTRACTI MEESKOND - KES NAD ON?

SANDER GANSEN

tegevjuht ja kaasasutaja, õigusteaduse tudeng

Sander vastutab ettevõtte kliendisuhete ja juriidiliste küsimuste eest. Ta on viis aastat juhtinud ligi kahekümmeliikmelist meeskonda e-kaubanduse valdkonnas ning mitmeid töögrupe eri noorteühingutes.

VEIKO SAMMA

kaasasutaja ja CTO, tarkvaratehnika magistrant

Veiko tegevusala on ettevõtte tehniline ja visuaalne pool. Ta on disainiga tegelenud viis aastat ning ta vastutab QuikTracti atraktiivsuse ja kasutajasõbralikkuse eest.

JOOSEP KIBAL

kaasasutaja ja juhtivarendaja, informaatika magistrant

Joosepi ülesanne on ettevõtte platvormi programmeerimine. Tema teeb kindlaks, et süsteem töötaks veatult ja oleks pidevas arengus.

HEIKI PÄRN

kaasasutaja ja juhtivarendaja, informaatika magistrant

Heiki vastutab programmeerimise ja mugava kasutamise eest. Ta on õppinud programmeerimist neli aastat ning on selle ajaga omandanud oskused ka teenusearendusest.

GREETE PALGI

reklaamikirjutaja, majandusteaduse tudeng

Grete vastutab sotsiaalmeedia ja veebilehe sisu eest. Peale selle tegeleb ta turunduse ja kliendisuhetega ning tal on kogemusi töögruppide juhtimises.

GRETEL MURD: kurdid ei peaks kartma ülikoolis õppimist

PERSOON

Tartu ülikooli sammaste vahelt astus tänava diplomiga välja Eesti esimene kurt viipekeeletoolk Gretel Murd, kes julgustab teisigi kurte ülikooli õppima tulema.

MERILYN SÄDE

merilyn.sade@ut.ee

Greteli sõnul ei olnud tal ülikooli astudes kindlat eesmärki ja ta teadis, et ülikoolis on väga raske õppida. «Minul on kurdina tegelikult ääretult keeruline koos kuuljatega võrdselt õppida, sest minu jaoks on eesti keel võõrkeel ja ma teadsin, missugune on ülikooli tase.»

Ema soovitas neil siiski ülikooli tudeerima tulla, kuid Gretel otsustas alles viimasel hetkel sisseastumiskatsetele minna. «Ma ei ole oma otsust siiani kahetse- nud ja tänan väga neid, kes mind toetasid ja sellele teele suunasid,» räägib Gretel.

Kuigi Gretel ütleb, et õppe- jõud ja kaastudengid on olnud kogu õppimisaja talle paljuski toeks, tuli silmitsi seista mitmete keeruliste olukordadega. «Kõi- ge raskem oli üldainetes, nagu näiteks psühholoogia, keeletea- dus, eetika ja filosoofia. Need olid minu jaoks keerulised, sest need kõik olid eesti keeles.»

LÄBI RASKUSTE EESMÄRGI POOLE

Kuna peale eesti keele tuli hak- kama saada ka inglise keelega, oli õppimine Greteli jaoks väga ras- ke. «Ma pingutasin väga ja sain ühel hetkel aru, et see ei ole isegi tähtis, missuguse hinde ma saan. Palju olulisem on, et ma need ained läbin,» sõnab Gretel.

Kuigi riik eraldab kurtidele üliõpilastele igal kuul 510 eurot viipekeeletoolgi kulude katmi- seks, ei piisa sellest summast, et tasuda terve kuu loengute eest.

FOTOD: 2X ANDRES TENNUS

«See summa katab kahe nädala loengud ja seega ei õnnestunud mul kõikidele loengutele tõlki tel- lida.» Nii jäigi Gretelil mitmetes loengutes käimata. Neiu sõnul on

Tartus ka väga vähe viipekeeletool- ke, keda ta usaldaks ja kelle puhul teaks, et nende pädevus vastab tema vajadusele.

Ülikooli esimesel aastal vajas

Gretel viipekeeletoolgi abi rohkem kui järgmistel aastatel. «Hiljem olid mõned üksikud korrad, kus kursuseõed aitasid mul aines rää- gitavast aru saada, aga seda alles siis, kui nad juba veidi viipekeelt oskasid.» Muidugi oli ka õppe- jõude, kes olid valmis aitama. Kui loengut andis kurt lektor või viipekeelt valdav õppejõud, peeti loenguid viipekeeles.

KOOSTÖÖ JA MÕISTMINE

Nende kolme ülikoolis veedetud aasta kohta ütleb Gretel, et kõige lihtsam oli suhelda erialalektori- tega, kes olid väga mõistvad ning kellega ei olnud probleeme. Kuid õppejõududega, kes ei olnud varem ühegi kurdiga kokku puu- tunud, tuli koostöö tegemiseks rohkem vaeva näha.

«Muidugi oli neidki, kes võt- sid mu väga hästi vastu ja kui ma olin selgitanud, missugused vaja- dused mul on ja et mu kirjakeel ei ole kõige parem, siis sain ma ka rohkem abi ning mind mõisteti.»

Greteli sõnul tuligi paljude õppejõududega koostööd arenda- da kolme aasta vältel ning mõne õppejõuga tehti ka tõlgi vahendu- sel omavahel tööd.

Näiteks majanduse aluste aines käis Gretel üldloengutes, kuid sai õppejõuga ka eraldi kokku. «Õppejõud oli valmis minuga individuaalselt tööd tegema, meil oli silmside ja sain kohe oma küsimustele vastused. Nii töötada meeldis mulle väga,» räägib Gretel.

Üldainete loengud olid kee- >>

GRETEL PÄRAST EKSAKIT KURSUSEÕE, REELIKA KASEGA MULJETAMAS.

» rulised, sest jälgima pidi nii tõlki kui ka slaide ning samal ajal tuli märkmeidki teha. Gretel loobus pärast esimest aastat märkmete tegemisest, sest kõige korraga jälgimine oli liiga keeruline.

Ülikoolis õppides innustas Gretelit enim toetav ja hea õhkkond ning muidugi eriala ise. «Kuna see on seotud kurtide kogukonna, selle kultuuri ja keelega, siis need teadmised toetasid minu õpet.»

Gretel ütleb, et kurtide kogukond on väga väike ning kõik inimesed on omavahel tuttavad. «Nii oli ka õppejõude, kellega sain suhelda, muresid jagada ja pingeolukordades leidsin neilt toetust ja abi,» kirjeldab Gretel.

Seega ütlebki ta, et kurtidel ei tasu ülikoolis õppimist karta. «Kurdid küsivad minult alati, kas mul on seal väga raske. Muidugi on, aga selle kõigega saab hakkama!» Gretel lisab, et kurdi jaoks on õppimine ääretult oluline ja seega võiks ka ülikool viipekeele tõlgi eriala kurtide seas rohkem reklaamida.

«Praegu on enamik reklaa-

mist suunatud siiski kuuljatele, kurtidele on võib-olla mõned reklaamtekstid,» räägib Gretel. Ta lisab, et palju mõjukamad oleksid näiteks kurtidele suunatud videoreklaamid. «Ka mina ei tulnud ülikooli seepärast, et oleksin mõnda reklaami näinud. Pigem ikka seepärast, et teised julgustasid.»

ERALDISEISVAD MAAILMAD

Gretel ütleb, et Eesti kurtide liit loob uut videoportaali, millega Tartu ülikool võiks koostööd teha. Neiu arvates võiks ülikool seal viipekeele tõlgi eriala reklaamida ja julgustada kurte õppima tulema. «Seda eriala oleks kurtide seas väga oluline reklaamida, sest Eesti ühiskond vajab tegelikult rohkem viipekeele tõlke ja ka kurte tõlke.»

«Ma ei teadnud ülikooli tülles kuuljate maailmast midagi, sest mul on kurtide perekond ja ma olen kurtide hulgas üles kasvanud.» Ülikoolis õppimine andis Gretelile esimesed kogemused kuuljate maailmast ja aitas seda

tundma õppida. Neiu sõnul ei mõelnud ta varem, et tegelikult elab temagi kuuljate maailmas ja et need kaks maailma on omavahel seotud. «Minu identiteet on siiski seotud kurtusega ja seos selle maailmaga on minu jaoks tugevam, ma tunnen end seal kindlamalt.»

Üks suurimaid erinevusi kuuljate ja kurtide maailma vahel on Greteli sõnul kogukonna tunnetamine, sest kurdid on ühtehoidvamad. «Kui on paarisuhe ja inimesed lähevad lahku, siis kuuljate maailmas ei kohtu ega suhtle nad elu jooksul võib-olla enam kunagi, aga kurtide kogukonnas ollakse omavahel sõbrad edasi, sest kogukond on nii väike.»

Tulevikule mõeldes näeb Gretel end kindlasti viipekeele tõlginähtajana töötamas. «Võimalusi on mitmeid, näiteks saan tõlkida kirjalikke eestikeelseid tekste viipekeelde või vastupidi. Või tõlgin filme kirjalikku eesti keelde. Kuna minu eesti keel ei ole kuigi hea, siis töötaksin koos kuulja-tõlgi-ga,» toob Gretel näiteid.

Samuti on neil võimalus tööd teha kurtidele mõeldud rahvusvahelistel konverentsidel või muudel üritustel. «Kui viibeldakse rahvusvahelises viiplemites, siis saan mina panna selle eesti viipekeelde või vastupidi.»

KEERUKAS TÖÖ JA VIIPEMÄRGID

Gretel leiab, et viipekeele tõlgi töö on tunduvalt raskem, kui ta arvata oskas. «Mõtlesin, et kuna ma oskan viipekeelt ja saan ka rahvusvahelisel tasandil suhtlemisega hakkama, siis see ei ole midagi keerulist. Aga tegelikult on tõlkimine nii füüsiliselt kui ka vaimselt äärmiselt raske.» Teabe

ümbertöötlemine võtab palju energiat ja väsitab kiirelt.

«Väga oluline on, et siin tunnetataks piiri ega töötataks üle, sest sellega võivad kaasnedagi eri liigete haigused.» Gretel ütleb, et ta võib kurdiga vestelda 45 minutit järjest, ilma et ta väsiks. Kui ta aga tõlgib 30-40 minutit, siis on ta pärast seda väga väsinud.

Küsimusele, kuidas tõlgitakse eesti keelest viipekeelde näiteks

inimeste nimesid, vastab Gretel, et tuttavate või tuntud inimeste jaoks on olemas oma viipemärgid. «Kurdid panevad oma kogukonnas tuntud inimestele viipemärgid, näiteks president Ilvese märgiks on kikilips,» ütleb Gretel ja joonistab kaela juurde õhku kikilipsu kujutise.

Kui inimese nime jaoks ei ole aga viipemärki olemas, tuleb nimi tähthaaval sõrmendada. «Mul on üks kuuljast sõber, kelle nime

ma ei teagi ja kellega koos ma üles kasvasin. Tema kohta käiv viipemärk tähendab «väikest» ja nii ma teda kutsungi.»

Nüüd kavatseb Gretel puhata ning seejärel ootavad täitmist mitmed unistused. Näiteks on neil unistus minna arengumaadesse vabatahtlikuks. «Läheksin kurtide kooli või õpetaksin tõlke. Eri riikidest saadud kogemustega saaksin oma valdkonda edasi arendada.» UT

ÜKS KÜSIMUS

Missugune üliõpilane on Gretel?

REGINA PAABO
viipekeele tõlk ja õppejõud

Gretel oli üliõpilasena meelde jäävalt imeline õppija. Sisemiselt väga kõrge motivatsiooniga ja loengutes alati aktiivne kaasamõtteleja. Tal oli kõige kohta oma seisukoht ja arvamus, mis ei ole praeguste üliõpilaste hulgas kuigi tavapärane. Soovides kõigest aru saada ja kõiges selgusele jõuda, esitas ta hulganisti küsimusi ning algatas ja toetas kõlvõimalikke arutelusid. Eriala, ühiskonna ja inimolemusega seotud küsimuste üle juurdlemine moodustab ainult osa sellest, mille vastu Gretel juba üliõpilasena huvi tundis.

Õppimine, mille paratamatu osa on maailma lahtimõtestamine ja seoste loomine, on Greteli jaoks väga oluline. Nii kaasnesid üsna tihti temalt küsimused: *Kas sain õigesti aru? Kas tegin õigesti?* Gretel ootas ja tahtis alati saada väga põhjalikku tagasisidet, ta oli tänulik ka kriitika eest ning oskas seda õppimiseks ja arenemiseks ära kasutada.

Vaatamata nendele raskustele ja keerulistele olukordadele, mis kurtuse tõttu Greteli teele õpingute ajal sattusid, leidis ta õpingute ajal endas jõudu nende ületamiseks. Ta oli alati valmis ennekõike ise pingutama.

Gretelit iseloomustab ka äärmine täpsus, korrektsus ja austav suhtumine kõigisse oma tegevustesse. Nii suhtub ta ka omandatud viipekeele tõlgi erialasse, mistõttu on mul Greteli õpetajana ja ühe viipekeele tõlgi kutse arendajana äärmiselt hea meel, et just Gretel on Eesti esimene kurt diplomeeritud viipekeele tõlk.

Usun, et nii oma isikuomadustelt kui ka töötulemustelt saab ta väga heaks ja innustavaks eeskujuks õige paljudele talle õpingutes järgnevatele kurtidele. Ei ole kahtlust, et ülikooli lõpetamise järel on Greteli maailmapilt oluliselt laiem ja mitmekesisem.

42 AASTAT ÜLIKOOI AKADEEMILIST NAIKOORI JUHATANUD VAIKE UIBOPUU OLI JUUBELIKONTSERDIL TAAS NAIKOORI EES.

VAIKE UIBOPUU

FOTOD: ZX ANDRES TENNUS

Laul läbi südame

ALMA MATER

«/.../ igatsen rikkalikku laulmist, et muusika läheks läbi südame,» on lausunud ühes intervjuus 42 aastat TÜ akadeemilist naiskoori juhatanud Vaike Uibopuu. Ta asutas ülikooli kammerkoori ja naiskoori vilistlaskoori, mille dirigent oli ta samuti aastaid.

VARJE SOOTAK
varje.sootak@ut.ee

Tänavu oli põhjust tagasi vaadata nii Vaike Uibopuul, kelle 75. sünnipäeva tähistati juubelikontserdiga, kui ka naiskooriga, kelle loomisest sai 70 aastat.

Ülikooli muusika- ja lauluelu on praegu rikkalik: tegutseb mitu koori ja orkestrit. Koore ja nende dirigente on tunnustatud nii kodu- kui ka välismaal. Võib-olla teataksegi Tartu ülikooli mõne riigi kultuuriringkondades eeskätt kõrgetasemeliste kooride kaudu.

Et koorid sageli konkurssidelt esikohti nopivad ja kuulajatele elamust pakuvad, on andekate lauljate ja dirigentide kokkusaatumise ning nende pingelise loomingu tulemus. Selleks peab olema tahe ja võimalus midagi luua. Laulda on ju Eestimaal alati armastatud, ka ülikoolis. Aga millal tekkisid ülikoolis esimesed kooslaulmised?

MUUSIKAHARIDUSEST
Ametlikult tegeldi muusikaga juba rohkem kui 500 aastat tagasi: 1691. aastal loodi rootsiaegses ülikoolis muusikadirektori koht. Muusikadirektor moo-

dustas üliõpilastest ja teistest lauljatest kirikukoori, andekatele muusikahuvilistele üliõpilastele määrati lisastipendium. Ülikooli Pärnu perioodist pole muusikaõpetaja kohta teada, küll aga tervitanud tudengid luule ja muusikaga 1700. aastal kuningas Karl XII-t.

Aja jooksul on ülikoolis kooride, orkestrite ja muusika õpetamisega tegeleja ametinimetused olnud muusikadirektor, muusikaõpetaja, vanemõpetaja, koorijuht, dotsent jm. Tsaariaegset ülikooli ja linna iseloomustas elav muusikaelu. Muusikaõpetaja sisustas ülikooli ja linnakodanike

vaba aega kontsertide, ballide ja maskeraadidega Akadeemilises Musses (klubi). TÜ ajaloo muuseumi teadur Terje Lõbu märkis ühes ajakirja Teater.Muusika. Kino artiklis, et üliõpilaste ja õppejõudude esinemised kujunesid tollal ülelinnalisteks sündmusteks.

Eesti üliõpilaste muusikaline tegevus on olnud seotud eelkõige EÜS-iga. Ärkamisajal suurenes ka koorilaulu harrastus. Eesti üliõpilased löid kaasa koorides, mille juhid olid sageli EÜS-i liikmed: nagu Aleksander Läte 1900. aastal asutatud sümfooniaorkestris ning hilisemas mees- ja >>

» segakooris. EÜS-i kvartetis laulsid mitmed hiljem tuntud isikud, nagu Johan Köpp, Peeter Pöld, Ants Simm, Jaan Lattik.

LAULUHUVI KASV

Kutselise akadeemilise koorilaulu alguseks võib pidada 1908. aastat, mil Juhan Simm asutas meeskoori, kus esialgu laulis ligi kümme üliõpilast, mõne aasta pärast aga paarkümmend. 1912. aastal tuli Simmi üleskutse peale juba rohkem meestudengeid kokku ning uus ühendatud üliõpilaste meeskoor sünnitaski tulevase Tartu akadeemilise meeskoori (TAM). Üliõpilaste lauluarmastust jagus Eesti aja ülikoolis mitmesse väikesesse koori ja ansamblisse.

1928. aastal olid ülikoolis registreeritud sega-, nais- ja meeskoor. Enne sõda tegutsesid muusikaõpetajana tuntud dirigendid ja heliloojad Alfred Karindi, Leenart Neuman, Enn Võrk ja Richard Ritsing. 1926.–1928. aastal laulis ülikooli juures ka akadeemiline naiskoor filosoofiateaduskonna tudengi Richard Ritsingu käe all. See koor osales ainukese naiskoorina 1928. aastal Tallinnas üldlaulupeol. Koor

KOORIS LAULMINE ON ÜLIKOO LIS KUJUNENUD ELUSTIILIKS.

lõpetas tegutsemise, kui naiskoori ei toetatud enam muusikaõpetaja koha loomise tõttu.

Lühikeseks jäi ka 1939. aastast Enn Võrgu juhatusel laulnud naiskoori iga, kuid mitmed selle lauljad jätkasid 1945. aastal ülikooli muusikaõpetaja Richard Ritsingu asutatud TRÜ akadeemilises naiskooris. Terje Lõbu

FOTOD: ERAKOGU

ÜLIKOO LI KEVADPÄEVADEL LAULSID KOORID INGLISILLAL. TARTU AKADEEMILISE MEESKOORI DIRIGENT ALO RITSING NAISKOORI JUHATAMAS.

nentis, et eestiaegsete muusikaõpetajate tööviljaks võib pidada 1956. aastal alguse saanud üliõpilaslaulupidu «Gaudeamus». Sellegi algataja oli Richard Ritsing.

Ülikooli kooride dirigendid on olnud põhikohaga Tartu muusikakooli õppejõud ning juhatanud mitut koori. Kui Ritsing 1963. aastal suure koormuse tõttu naiskoori juhatamise maha pani,

kutsuti dirigendiks konservatooriumi lõpetanud Vaike Rööp (Uibopuu), kes 2005. aastal andis koori üle oma õpilasele Triin Kochile. TAM-i juhatas Richard Ritsing kuni 1974. aastani, mil taktikepi võttis üle tema poeg Alo Ritsing.

Nõudlike dirigentide – Uibopuu ja Ritsingute – õpetatud-ju-

hatatud ülikooli koorid jõudsid kõrgete tunnustusteni. Vaike Uibopuu meenutas, et võib-olla oli ta lauljate vastu ehk liiga karm, nõudes alati täiuslikkust, kuid kuidas muidu laul läbi südame jõuaks. Juubelikontserdil muusikakoolis Mart Saare «Põhjavaimu» juhatahes tundunud talle, et saali akende taga sulandusid tuulekohin ja puudki lauluhelidega ühte, see läbinuks nagu südame.

Paljudele lauljatele on kooris laulmisest kujunenud elustiil. Ülikooli akadeemilise naiskoori esinaine Leeni Uba ütles, et kooris on võimalik oma häält arendada ja laulda väga heade dirigentide juhatamisel. «Sõbralik, eestimeelne ja ettevõtlik seltskond, reisid ja laulupeod. Endiselt on aga tähtsaim see, et laulame jätkuvalt huvitavat muusikat ja et dirigendid lihvivad meie esituse ka kuulajatele nauditavaks.»

KASUTATUD KIRJANDUS

» www.ajakiri.ut.ee

Digipöördest pühamuteni

ULMET JA TRADITSIOONE
ÜHENDAV SOUL

REISIKIRI

Pilvelõhkujad. Kuhu silm ka ei vaataks, sirutuvad sihvakad klaasist ja betoonist tornid taeva poole. Linna poolitavast laiaast Hangangi jõest jooksevad risti üle tohutud sillad.

SVEN PAULUS

ERR Novaatori teadusuudiste toimetaja

Sildade all välivõimlates käib juba laupäeva hommikul enne kaheksat vilgas sportimine. Taas peab paika tõdemus, et selle linna elanikud on kõiges tegusad.

Soulis ehk Aasia ühes edukaimas suurlinnas elab ligi 26 miljonit inimest ehk pool Lõuna-Korea elanikkonnast. Lihtne on tunda end hunnitu hiidlinna tänavail ja metroojaamades sipelgana, keda ümbritseb inimmass.

Kümnendik inimestest kannab juuni keskel näo ees maski, ikka selleks, et hoiduda äsja puhkenud MERS-i epideemiast. Kohalike sõnul on tänavad ja kauplused inimtühjad. Meediast ja juttudest kumab läbi, et valitsus ning arstikond pole viiruspuhangule ehk päris asjakohaselt reagee- »

FOTOD: 3X ERAKOGU

IMELISELT MAITSVAL ÖHTUSÖÖGIL KOOS LÕUNA-AMEERIKA SÕPRADE-KOLLEEGIDEGA.

» rinud, kinni on hoitud teavet ning kõiki meetmeid pole hoolega läbi mõeldud.

Olen siin esimest korda.

Osalen rahvusvahelisel teadus-ajakirjanike konverentsil, kust võtab osa tuhatkond kolleegi. Nagu enamik reise, saab seegi alguse palju varem. Ajuti polegi selge, kust jooksevad unistuste, unelmate täitumise ja loodava tegelikkuse öhkõrnad piirid.

TAOISTLIKUS RAHUS PÜHAMUT OTSIMAS

Aasta varem kohtun Kopenhaagenis ESOF-nimelisel teadusfoorumil meeldiva Hiina doktorandiga, kes kutsub mind Souli konverentsile. Pikemalt mõtlemata võtan selle sihiks. Ja oh seda heameelt, kui saan sel kevadel kirja, et väljavalitud 40 reisistipendiaadist olen viie parima hulgas ja pälvin seega ajakirja Nature eristipendiumi.

Lennukist väljudes võtab mind vastu troopiline kuumus. 30 soojakraadi on just see, mille poole kliima- ning meelsuspaganlane meeleldi siirdub. Lennuja-

mas on vastas konverentsi sildiga tütarlaps, kes lahkelt tervitab ning toob bussipileti. Kiirteel vurades märkan esimesi pilvelõhkujaid, kümneid tihedalt üksteise kõrval seisvaid korterelamuid, sest pealinna piirkonnas asustab üht ruutkilomeetrit umbes 17 000 inimest. Hotellitoa 20. korruse rõdult avaneb meeliülendav vaade suurlinlaste unelmale, vilkuvaist reklaamidest ning klaaskau- nitudustest küllastatud asumile.

Puhkuse järel otsustan üles leida konverentsipaiga ehk hüglasliku kaubandus- ja konverentsikeskuse COEX lähisteles jääva budistliku pühamukompleksi. Asun teele kaardita, lastes teekonnal kulgeda taoistlikku rahu pidi. Paari tunni pärast taipan, et olen lootusetult eksinud. Samas on see parim viis ennast leida. Astun märke järgides edasi ja jõuan lõpuks Gangnami tänavale, mille Psy on tuntuks laulnud. Olengi kohal.

Konverentsil saan muu põneva hulgas teada, kuidas jaapanlased kasutavad droone tegevulkaani-

EHWA NAISTEÜLIKOOI KANDIS OLEVAD TÄNAVAD ON KIREVAD.

de uurimiseks. Kuidas Austraalia ja Suurbritannia teadlased ning sotsiaalsed ettevõtjad töötavad välja kestlikke lahendusi, et aidata Aafrika ja Aasia arenevatel riikidel üle saada energiavaesusest. Kätesaadavam elekter on elatus- ning haridustaseme hüppelise tõusu alus. Taipan, et esimese maailma probleemid on tühi-tühised olukorras, kus tillukest telki India suurlinna slummis valgustab pisike tossav petroolilamp.

ÖHUS ON ARMASTUS JA KOREA-POP

Hetk hiljem aga astun läbi Bonge- unsa templi kaunistatud väravate ning võtan istet 794. aastal asutatud pühamu mõtlussaal. Kolmelt kuldsest buda kujult innustust saanuna sulgen silmad ning lasen kõikehõlmaval tühjusel hinges avarduda. Lõuna-Korea

konna peamiselt Lõuna-Ameerika päritolu teadusajakirjaniku ning -populariseerijaga. Imeliselt maitsva dinee järel suundume karaoket laulma. Öö on meeliülendav.

Neljapäeva öhtul kohtun teises linnaosas ERR-i korrespondendi Maarja Rooniga. Tema elab siin juba teist korda ja õpib korea keelt. Ülimalt hariva ja küllusliku öhtusöögi käigus õpin riigi, selle asukate ja kultuuri kohta palju uut ning saan oma küsimustele asjalikke vastuseid.

UENDUSTE MEKAST TAGASI KOJU

Reede hommik viib meid ekskursioonile maailma ühe suurima tehnoloogiafirma Samsung innovatsioonimuuseumisse. Too, ligi 320 000 töötajaga ettevõtte on viimased aastakümned loonud sõna otseses mõttes varem vaid sci-fi filmides nähtud ulmet. Ja neil on plaanis jätkata. Näis, kas ootab meid digitaalne omnipotent, digipanoptikum või hoopis digitaalne autism.

Öhtul jätkame Lõuna-Ameerika sõpradega arutelusid teadus-ajakirjanduse seisuga üle maailma eri riikides. Jõuame üksmeelele, et eelkõige peab ajakirjanikul olema kriitikameelt ja julgust küsida kõiki küsimusi.

Järgmisel päeval on teekond lennujaama kiire, ent pakub silmale ometi palju ilu. Enne veel, kui lennukirattad maast lahti rebivad, et viia mind enam kui 7000 kilomeetri kaugusele koju tagasi, veendun, et tulen siia, ulmet ja tavadid ühendavale maale kindlasti tagasi.

lipule mõeldes ühendab sealset rahvast teadmine muutuste paratamatust olemasolust ning kõige vaheldumisest. Nõnda ehk ongi lihtne taotleda parimat ja ehitada üles ühiskond, mille SKP on vahemikus 1960.–2014. aasta vahel kasvanud 730 korda.

Varahommikul teavitatakse saalitäit ajakirjanikke MERS-i

Vietnami kolleegidega. Enne und sukeldun osalusvaatluse korras Gangnami peatänavale ühele väiksemale paralleelile. Kõigis värvitoonides sädelevad tulukesed, ojadena voolav keelekaste, meelelahutusasutustest välja tümpsuv Korea-pop ning sajad ringi sebivad noored inimesed. Kõik otsimas armastust.

SEALSET RAHVAST ÜHENDAB TEADMINE MUUTUSTE PARATAMATUST OLEMASOLUST NING KÕIGE VAHELDUMISEST.

epideemia asjaoludest. Konverentsi avatseremoonia järel kuuleme hiljutiste maavärinate vahetult tunnistajalt äärmiselt nukraks tegevast asjade seisust praeguses Nepaalis. Päev toob teavet ka Aasia riikide kosmosepüüdlustest ning öhtulaus tutvun Soome ja

Järgmine päev kulgeb teisest rütmis, kirjutan ERR Novaatorile loo Austraalias trükitavatest imeõhukestest päikesepaneelidest ning valmistun järgmise päeva intervjuudeks Vikerraadio kolleegidele. Edusamme kroonib galaõhtu, kus sõbrunen kümme-

Keelekorraldaja aitab korrektselt väljenduda

Leo Kaagjärv nimetas juunis ilmunud UT-s keelekorraldajaid araks, kuna nood ainult soovitatavad, aga ei midagi enam. Mis oleks see *enamat*? Kas määrata kindlaks kõik reeglid, mille kohaselt tuleb kõneleda ja kirjutada? Leidub ka vastupidiseid arvamusi: keelekorraldajad hoopis ahistavat loovat vaimu. Mis aga tegelikult toimub?

FOTO: MERILIN ÜLEM

LYDIA RAADIK

TÜ vilistlane (kirjandus ja kultuuriteadused 2013)

Suuline kõne on alati olnud, on praegu ja on ka tulevikus vaba. Üsna tõenäoline on, et ülikooli õppejõud valib auditooriumis rääkimiseks sobiva viisi, ta ei kõnele üliõpilastega samal kombel kui sõbraga kohvikus või kassiga kodus. Olukorda valitakse sobiv keelepruuk, kuid alati seda teha ei osata. Siin tõttavad appi keelekorraldajad, kes aitavad otsustada, millal kasutada ametlikku kirjakeelt, millal aga sobib släng või argikeel. Interneti levikuga kaasnes suulise kõne kasutamine kirjalikus keeles, mistõttu võibki paljudele jääda hägusaks piir ametliku kirjakeele ja vaba eneseväljenduse vahel.

LÜHIDALT KEELEKORRALDUSEST

Olgu selgitatud, et keelt korralda-

des normitakse kirjakeelt, veelgi enam – ametlikku kirjakeelt. Keelekorraldajad ei tugine isiklikule maitsele, vaid keeleteaduslikele uuringutele. Uuritakse ka tegelikku keelekasutust. Normitud kirjakeel ja tegelik keelekasutus ei saa teineteisest liiga erinevaks minna, kuid iga uuendus ja muutus pole samuti keelele kasulik. Nii kasutatakse sõna *kaasaegne* selliste sõnade, nagu *nüüdisaegne*, *ajakohane*, *moodne*, *uueaegne* asemel – väljendusrohke on asendanud üks (ja sealjuures tihti kontekstis väära tähendusega) sõna. Vrd *kaasaegne* «kellegagi

v millegagi samaaegne», aga *nüüdisaegne* «nüüdisaega kuuluv, sellele iseloomulik». Samas ei saa aga öelda, et enamikule inimestest jääks lause mõte arusaamatuks, kui nüüdisaja asemel räägitakse kaasajast.

Keelt on tarvis küll normida, et seda ei vaesestataks, rikutaks ega kasutataks valesti, ent kuna keel on rikas ja seda saab kasutada ka ühe lause piires vastavalt

kirjutaja sõnavarale jms, siis ei saa keelekorraldajad täpselt kindlaks määrata, kuidas kirjutada tuleb. Nad saavad anda asjatundlikku nõu, kuidas väljenduda laitmatult, et tekstid oleksid mõistetavad võimalikult laiale lugejaskonnale ajast sõltumata.

Ametlikus/asjalikus tekstis peab mõte olema üheselt mõistetav, ilukirjanduses võib aga mängida tõlgendusega. Kuna keel on rikkalik, siis keelekorraldus vaid jälgib ja annab soovitusi, kuidas keelt kasutada võiks. Stiilid ja tekstid on erinevad, kõike ei saa ühtmoodi määrata. Küll aga ei

tohiks ametlikus tekstis stiil ega sõnavalik segada sisule keskendumist. Nii peaksid õppejõududegi materjalid olema üheti mõistetavad, selged ja õigekeelsed.

KEELEKASUTUS MEEDIAS

Keeleseaduse § 4 lõikes 3 on kirjas, et «[m]uudes avalikkusele suunatud tekstides, millele ei kohaldata ametliku keelekasutu-

se nõuet, sealhulgas eesti keele kasutamisel meedias, järgitakse keelekasutuse head tava». Kõnes ei väljendu keegi samamoodi kui kirjas, isegi mitte kõige intelligentsem inimene maailmas. Nii ei saa ka ette kirjutada, kuidas tuleb meedias väljenduda – õigekeelsus ja korrektsus võiks olla igaühe sisemine tunne ja tahe. Keel on eri väljendusvõimalusi pakkuv, ent igaüks ei saagi kõike teada, seetõttu on olemas keeleteoimetaja amet.

Kirjakeel on tavade ning kultuuriga lahutamatus seoses. Eestlased armastavad ja kaitsevad eesti keelt, olles üsna varmselt valmis vigadele näpuga näitama. Paraku on välja toodud, et EKI keelenõust otsitakse paljuski ennekõike oma variandile kinnitust ja ei olda rahul, kui keelekorraldajad parema variandi pakuvad. Teisalt soovivad eestlased aga just keele ranget korrastamist ja keelekasutusse rangemat sekkumist.

LAENAMINE VÕORKEELTEST

Muu hulgas nähakse probleemi võorkeeltest tulnud *laene*. Laenamine on eksitav väljend, sest tegelikult ei laenata ju midagi – keel, kust sõna võetakse, ei jää millestki ilma ning keel, kuhu sõna võetakse, ei võta seda üle täpselt samal kujul, alati toimub mingisugune muutus (täendusnihe, kirjpildis mugandumine vm).

Inglise keele mõjualas elamise tõttu laenude hulk aina kasvab ning eestlaste suhtumine sellesse vaheldub ühest äärmusest teise – kes kuulutab eesti keelele kadu, kes leiab, et eesti keel ongi igav ja imelik. See pole aga midagi uut, sama räägiti ka vene ja saksa keele mõju ajal.

Eesti keeles on tihed reeglid, inglise keeles aga hoopis teised – neid ei saa põimida. Ent seda tehakse ja tekibki ristsand, mis võib suulisest (kirjalikust) kõnest kanduda ametlikku kirjakeelde, kuhu see ometi ei sobi. Laen peab eesti keelde sobituma, seda ei saa niisama üle võtta.

Laenud on eesti keeles (aga ka kõikides teistes keeltes) alati olemas olnud. Puhast keelt ei ole

ÜLDISELT SUHTUTAKSE PRAEGU NII, ET VANASTI VÕIS KEEL MUUTUDA, AGA TÄNAPÄEVAL MINGIL PÕHJUSEL ENAM EI TOHI.

olemas, kuid võõrmõju «väljarookimine» ei ole samuti vajalik (ega tegelikult arvestav). Ei ole võimalik ennustada, millised muutused keelde jäävad, aga kui need püsivad, siis teavad mõne inimpõlve pärast ainult asjatundjad, et tegemist pole *oma*, vaid *võõra* keelendiga. Nii on eesti keeles loomulikustunud mitmed laenud, nt saksa keele mõjul tulnud ühend- ja väljendverbid. Neid kasutatakse iga päev, ehkki sajand tagasi üritas Johannes Aavik nendest kui võõrmõjust lahti saada. Üldiselt suhtutakse praegu nii, et vanasti võis keel muutuda, aga tänapäeval mingil põhjusel enam ei tohi, justkui keel oleks valmis. Keel aga muutub kogu aeg. Enamik Eesti inimesi on mitmekeelsed ning teiste keeltega kontaktis olles tulevad ka laenud – see on vältimatu ja loomulik.

Oli neidki, kes Johannes Aaviku keeleeuenduste vastu võitlesid, nagu tänapäeval võideldakse inglispäraste keelendite vastu, saamata sealjuures aru, et tegelikult on eesti keeles väga palju «võõrast». Ma ei väida, et

anglitsisme ei võiks eesti kirjakeeles vähem olla. Kõnekeeles (nii suulisel kui ka kirjalikul) võib igaüks väljenduda, kuidas soovib – vastava olukorraga sobivuse piires, muidugi. Tavaliselt ei kaalutleta kõneledes kuigi palju, millist sõnavara kasutatakse, enamasti on see iseeneslik valik. Nii valitakse ingliskeelseid sõnu tihti millegi rõhutamiseks või ilmestamiseks – põhjuseid on palju.

Alati on keele «segajaid» kuidagi nimetatud: kadakasakslased, pajuvenelased, nüüd võsajätkid – see on keele maine küsimus. Täna Eestis on inglise keel mainekas keel, mistõttu see eesti keelt ja selle kasutust kõige rohkem mõjutabki.

INGLISKEELNE HARIDUS

Lõpetuseks tahan veel tähelepanu juhtida Egle Truska artiklile aprillikuises UT-s. Tema arvates on tavapärane ja loomulik, et väga palju õppetööd toimub ingliskeelsete materjalidega. Küsin – millal *ingliskeelsed* materjalid loomulikuks said? Ma ei vaidle, et materjal võiks teisteski keeltes olla, ent see ei peaks eestikeelses ülikoolis valdav olema. Kahjuks pole paljut eesti keelde tõlgitud.

Eestikeelne haridus on oluline, sest muidu ongi nii, et mäletatakse terminit inglise keeles, aga eestikeelset vastet kas ei teata, ei mäletata või pole seda üldse olemaski. Seega on TÜ emakeelne ülikool seniks, kuni püsib eestikeelne õpe. **U**

Kallid lõpetajad!

Te saite hakkama! Väga tubli! Olete kasutanud otstarbekalt oma kõige kallimat vara ehk aega. Tartu ülikoolis õppimine on andnud teile teadmised ja palju sõpru. Õpingute edukas lõpuleviimine näitab seda, et olete peale arenenud mõtlemisvõime näidanud üles ka visadust ja sihikindlust. Need kaks omadust on vajalikud igas eluvaldkonnas. Harjumus palju tööd teha ja pingutada on vajalikud isegi geeniuistele. Olete oma töökust ja andekust tõestanud!

Tudengite uudishimu ja teadmistejanu on ülikooli alati rikastanud. Jätate ideede, vaidluste ja kirjutatud tööde näol endast siia maha intellektuaalse jalajälje. Kui kirjatööd säilivad serveris või raamatukoguriiulitel, siis üks osa sellest panusest säilib teiste üliõpilaste ja õppejõudude mälu ning jõuab otsapidi tagasi uute üliõpilaste koolitamisest või praktilisse ellu ühel või teisel viisil.

Mitmedki teist on ülikooli ajal töötanud õppeassistendina. Loodan, et see on olnud ergastav ja kasulik kogemus. Alates sellest tunnustusest, et õppejõud on pidanud nii noorte teadmisi kui ka võimeid piisavalt heaks, et usaldada teile akadeemilisi ülesandeid ja siduda oma nimi õppekvaliteedi kontekstis teie nimega. Vana tõde on seegi, et midagi saab eriti hästi selgeks siis, kui seda tuleb õpetada kellelegi tei-

FOTO: OVE MAIDLA

MARTIN HALLIK

Tartu ülikooli õppeprorektor

sele. Siis kerkivad vastava teema kohta mitte üksnes enda, vaid ka teiste küsimused ning innustust probleemide üle juurelda on märksa enam.

Olete teetsal, kust hargneb palju uusi teid. Kas olete valmis edasi minema? Kui ei proovita, ei katsetata, siis ei saada kunagi uusi teadmisi ega kogemusi. Teil on aga olemas kõik see, mida algatuseks vaja. Hea haridus ja hulk toredaid sõpru on hea alguse eeldus. Kui te pole veel veetnud aastat või paari välismaal, et õppida või kogemusi

omandada, siis tehke seda nüüd! Hiljem on seda juba palju tülikam teha.

Loodan, et olete oma tudengipõlve jooksul olnud ühiskondlikult aktiivsed ja võtnud osa erialaseltside, üliõpilaskonna või korporatsioonide tegevusest. Seal omandatud üldised oskused nagu juhtimine, meeskonnatöö, teabe otsimine ja töötlemine, annavad laia võimaluste skaala rakendamaks teie erialaseid oskusi erinevatel elualadel. Olge tegusad edaspidigi. Eesti vajab tarkade inimeste ühiskondlikku aktiivsust!

Ärge unustage ülikooli, sest ülikool ei unusta teid! Igal ajal on võimalik tagasi tulla ja jätkata magistrantuuris või doktorantuuris. Kui pole aega pühendada tasemeõppele, siis täiendusõpe võib olla väga praktiline lahendus!

Edu ja õnne teile järgmiseks teekonnaks!

LÕPETAJAD

Sel aastal sai ligi kaks nädalat kestnud lõpuaktuste tulemusena Tartu ülikooli bakalaureuse- või magistriastme lõpudiplomi ligi 2500 asjalikku noort. Aktuste fotod ja salvestused leiate ülikooli kodulehelt www.ut.ee või UTTV videoportaalist www.uttv.ee.

Ajakirjas on toodud lõpetajate nimekirjad seisuga 17. juuni 2015. Täielike nimekirjade vaatamiseks külastage ajakirja kodulehte www.ajakiri.ut.ee.

USUTEADUSKOND

BAKALAUREUSEÕPE USUTEADUS

Kristiin Hanimägi
Kristel-Maria Kadajane
Karin Kallas – *cum laude*
Jana Kuremägi
Karl Käsnapuu
Lembi Laissaar
Heidi Maiberg
Elise Nemliher

Anneli Olep
Iti-Liis Orro
Riina Raudson
Marianne Torm-Johnson
Raul Ukareda

MAGISTRIÕPE USUTEADUS

Kalle Rebane
Laura Tabun

RELIGIOONIUURINGUD

Nele Dresen
Nikita Ivanov
Janek Järva – *cum laude*
Frank Jüris
Hille Krusberg
Mikk Tammikv

OLETE TEEOTSAL, KUST HARGNEB PALJU UUSI TEID. KAS OLETE VALMIS EDASI MINEMA? KUI EI PROOVITA, EI KATSETATA, SIIS EI SAADA KUNAGI UUSI TEADMISI EGA KOGEMUSI. TEIL ON OLEMAS KÕIK, MIDA ALGATUSEKS VAJA.

ÕIGUSTEADUSKOND

BAKALAUREUSEÕPE

ÕIGUSTEADUS (ÕPE TARTUS)

Ott Aarma
Kätlin Aren
Kertu Aruoja
Berit Asuküla
Anna Berest
Jekaterina Frolova
Anni Haas
Anna Habilainen
Epp Hargi
Anne Hestnes
Heli Hirsik
Katerin Hovi
Mailika Ilisson
Jekaterina Iljina
Margus Kaal
Laura-Maria Kadaksoo
Karin Kalm
Henri Kannik
Indrek Keis
Kairi Kilgi
Annika Kiss
Jane Kool
Kristi Kool
Urmo Kopli
Julija Kostomarova
Geidi Kuklase
Laura Kuklase
Anna Kure
Alina Kutšerova
Liis Kägo
Katrinn Käis
Rando Käsper
Hando Laansoo
Kaspar Lepper
Kristen Leppik
Rannar Liitmaa
Albert Linntam
Mari Luuk
Maria Silvia Martinson
Mailis Meier
Madis Metelitsa
Kristina Meus
Anna Mišina
Johannes Moor
Henrik Mägi

Hanna-Maria Männik
Andres Namm
Marcus Niin
Edward Otsa
Kristjan Pahk
Kristin Parts
Katre Peri
Erika Peterson
Liis Piilberg
Joosep Pintsaar
Evelin Prunt
Karmen Pähkla
Raili Pärn
Heleri Randma
Henri Ratnik
Helena Raud
Anna Trine Raudsepp
Merili Riga
Julia Rööm
Kaia Saar
Triin Savvi
Eliisa Sommer
Jaanus Stern
Teele Talk
Ann Tarkin
Nele Teelahk
Robin Teever
Tauri Tigasson
Robert Tiis
Mariliis Toom
Carolyn Toomingas – *cum laude*
Kristine Truija
Ralf Turman
Helen Tõnise
Inge Undrits
Silvia Urgas
Madli Uutma
Mait Valberg
Vivika Veenpere
Maiki Virks
Karin Visnapuu
Maris Vutt

ÕIGUSTEADUS (ÕPE
TALLINNAS)

Rainer Aalberg
Birgit Aasa

Gerli Alavere
Mariann Armväärt
Rety Estorn
Sander Hein
Philippe Hint
Jaan-Kristjan Kabal
Kaido Kairjak
Elise Kaselaid
Johan Kask
Ingrid-Helen Kikajoon
Raimo Klesment
Kalle Klooster
Henri Kolpakov
Märt Kozorezov
Janne Kuklase
Kadi Kuldmeri
Iris Kumari
Kristina Kuningas
Mari-Liis Kurg
Martin Küti
Elizabeth Laaneväli
Kristjan Lee
Janne-Liisa Lepik
Oliver Loit
Tea Läänaru
Kirsika Lääts
Svetlana Majerovitš
Margot Maksing – *cum laude*
Erkki Sven Margna
Oleg Matvejev
Sergei Metlev
Jelena Mihhejenko
Liis Miller
Maarja Mäe
Marta Mägi
Kalvi Männisalu
Reelika Paart
Alan Paas
Katri Helen Palm
Kertu Parts
Dagmar Pasovs
Ketlin Peterson
Stenmar Petter
Vladislav Petuhhov
Kertu Priimägi
Helen Prins
Sten Pugi

Cathy Puusepp
Reigo Päkk
Carrie-Chrys Raiend
Katri Raudsepp
Kristiina Reinfeldt
Sigrid Reinvelt
Kristi Roos
Oliver Ruus
Juho Salus
Kätlin Helena Sehver
Marika Sepp
Grete-Merit Siiak
Siiri Siilaberg
Liis Getter Silberg
Theresa Sillar
Marina Sonn
Grete Soosaar
Anastassija Stukolina
Gert Sõnajalg
Christopher Tammet
Madis Tarlap
Argo Tasane
Irina Tsugart
Tamara Tšemissova
Ott Tuulberg
Riin Tuur
Getter Ulk
Andrus Umboja
Grete Uuspõld
Liis Vainola
Liina Vasar
Triinu Veevo
Sirli Viikoja
Susie-Ann Viirg
Gerli Viks
Simona Vissak
Sofja Volžinski
Sander Zoova
Kristina Zorin

MAGISTRIÕPE

ÕIGUSTEADUS (ÕPE TARTUS)

Andres Aas
Martin Aas
Birgit Aasa
Hardi Aaspõllu
Kristo Adosson
Jekaterina Agu

Mari Alavere
Julia Antonova
Marika Bogun
Sven Böttcher – *cum laude*
Ele-Marit Emois
Egert Everaus
Rina Gontšukova
Kiira Gornischeff
Triin Harak
Hanna-Liisa Int
Risto Jaagant – *cum laude*
Raul Johanson
Siiri Jõerand
Lauri Jõgi
Kerstin Jürgenson – *cum laude*
Gerda Kabrits
Gevin Kalm
Kaisa Kangro
Indrek Kangur
Anneli Kapp
Vaike Kargu
Rasmus Karja
Reet Keerd
Silja Kichno
Margit Kiin
Signe Kiin
Rauno Kinkar
Kristi Kirs
Katri Kitsing
Heleri Kivi
Eimar Kogger
Kaisa-Karoliina Kokk
Anastassija Kovalenko
Mari-Liis Kuus
Leelo Känd
Kerstin Kütt
Laura-Maria Lehiste
Kadi Länik
Nancy-Marita Maltseva
Airi Markov
Marko Mikk
Heleni Mäe
Merje Mägi
Robert Mägi
Karen Männiste
Liisa Nuut
Kaspar Oja
Katren Oper

Sirle Orav
Ave Paavel
Kristiina Padu
Liisa Paltsar
Gerda-Johanna Pello
Olgerd Petersell
Monika Pihlak
Aira Praakle
Kristina Promet – *cum laude*
Jüri Puust
Andres Pöder
Maarja-Liisa Raide
Maret Rannala
Rainer Ratnik
Karl-Jaak Rebane
Karol Rebane
Kadri Rohtla
Heli Roos
Gethe Rudissaar
Heli-Triin Räis
Sille Rästas
Liina Saaremets
Anni Saarma – *cum laude*
Kärt Salumaa
Karmen Sander
Kristi Sikk
Verner Silm
Veronika Štroman
Karin Talviste
Jaanika Tamar
Kadi Tambaum
Marleen Tamm
Merit Tammik
Kaarel Teras
Triin Tigane – *cum laude*
Kristi Tooming
Tauri Tuimets
Kerli Turm
Risto Uustal
Karin Varikmägi
Edgar-Kaj Velbri
Mirjam Vichmann
Madis Önnik

ÕIGUSTEADUS (ÕPE
TALLINNAS)

Anette Aav
Ingrid Ajangu

Elery Altmäe
Tiia Annus – *cum laude*
Aleksandra Artjušina
Rünga Bogdanov
Erki Fels
Marjana Hiie
Irene Iskül
Marleen Joosep
Artjom Juuse
Jaanus Jõgi
Karl-Eerik Jäetma
Kristel Kangilaski
Andres Kees
Jesse Sakari Kivisaari
Kaire Koik
Kristel Kongi
Silvia Kruusmaa
Marit Kukkk
Kerttu Kuusemäe
Merike Küngas
Kadi Laanemäe
Maarja Lehemets

Karin Linamägi
Siim Loitme
Magnus Lomp
Kristjan Madisson
Helen Malla
Teerika Marilyn Martisen
Ingrid Matsina – *cum laude*
Irina Meldjuk
Chris-Marii Meringo
Merilin Mägi
Mark Obolenski
Triinu Olev
Krete Paal
Raavo Palu
Pille Pihler
Mariann Ploompuu
Kaito Puusepp
Kärt Pöder
Marina Pöldma
Heili Püümann
Kristjan Rahnu
Liis Rebane

Triin Reinmaa
Silver Reinsaar
Triin Sarapuu
Karina Saron
Ege Sarri
Algis Sepp
Kristel Soodla
Annika Soom
Robert Suir
Maria Sults
Gerly Tigane
Aleksandr Tsemin – *cum laude*
Natalja Tuvi
Liis Tõnismaa
Tagne Tähe
Elin Uusväli
Hettel Varik
Reve Ventsel
Magnus-Peter Viilop
Ravo Vitsut

ARSTITEADUSKOND

BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÖPPE INTEGREERITUD ÖPPEKAVAD

ARSTITEADUS
Roheena Ainaff
Maria Alesma
Maarja Andresson
Eneli Anvelt
Maria Helena Appelberg
Artur Aramaa
Georg Aule
Allan Avi
Viiu Blöndal
Antonina Britenkova
Maksim Buldakov
Anastassia Burljajeva
Liidia Bušina
Olga Dubrovskaja
Karin Grišan
Janne Haar
Andreas-Christian Hade
Sander Heidmets

Lauri Hein
Miina Hint
Kristina Hints
Grete Hirvesoo
Taneli Hyyrynen
Kreete Ilves
Elise Jaaska
Mikk Jakobson
Darja Jerahtina
Liina-Kadi Junkin
Nele Juntson
Julius Juurmaa
Pille-Riin Jõgi
Laura Järvpõld
Kristina Kala
Henri Kaljumäe
Hardi Kaljurand
Tatjana Kamõševa
Maarja Karu
Teele Kepler
Kirke Kirik
Kerttu Kivisikk
Kristi Kivistik

Liina Klammer
Lara Louise Kleis
Karol Kocys
Tanel Kordemets
Kristina Korjus
Alina Kornejeva
Vladimir Košelev
Svetlana Kostina
Ville Kristin
Henery Kroon
Brita Kroosmann
Kirke-Hellen Kukumägi
Katrin Kurg
Karl Kuusik
Susanna Kõrgvee
Liisa Kõrv
Kaarel Kärmas
Kati Külm
Triin Kütt
Taanil Laisk
Roman Lantov
Juhan Laos
Ott Lauer

Laura Lipping
Rasmus Lubi
Risko Majas
Deniss Malinov
Doris Meigas
Kadri Miller
Lisette Mägi
Elise Naggel
Dmitri Nehajev
Inger Heleen Noor
Kaarel Nurk
Hanna Pauliina Nurmimäki
Liis Ott
Elli Paal
Emmi Anniina Parkko
Eevert Edvard Juhani Partinen
Eemil Väinö Elias Partinen
Pille Penjam
Ivan Pertsev
Marge Pihu
Eva Piirsalu
Julia Pirovitš
Sander Poks
Sergei Ponomarjov
Jaan Pranstibel
Anett Promen
Kristel Liis Põdder
Dagmar Pärna
Signe Raime
Merilin Rannamäe
Heidi Johanna Reijo
Margus Reimann – *cum laude*
Jussi Petteri Repo
Maria Rogatšova
Siavash Ehsan Rosta
Sten Saar
Liisa Saare
Anna Saluste
Kristian John Pentti Schone
Anastassia Schults
Joosep Seppet
Vladimir Serdjukov
Maksim Sokirjanski
Maarja Soomann – *cum laude*
Seidi Soomets
Indrek Soosaar
Diana Sudakova
Kerstin Tasa
Kati Teder

Efrata Tees
Robert Marten Rudolf Teir
Juni Tenison
Aap Toming
Eliys Tomson
Liis Truve
Kätlin Tuisk
Elli Onerva Turjanmaa
Maris Tustit
Juuli-Ann Tähiste
Paul-Matis Tümpuu
Maris Vaino
Anu Vanatoa
Viljar Veede
Annika Viimsalu
Mirjam Viirelaid
Henrik Vospert
Katri Anniina Vuollekoski
Merle Väli – *cum laude*
Pille-Riin Värk

HAMBAARSTITEADUS

Margot Aljaste
Anna Dorofejeva
Ljubov Lorella Fedortšuk
Rebeka Gabor
Sergei Gortšakov
Irina Gortšakova
Liis Jakimenko
Nadežda Jaštšenkova
Karoliina Kansi
Stefania Koppel
Epp Korv
Kadri Kõiv
Julia Lazojeva
Kadri-Ann Lehis
Arko Lepik
Helen Linnas
Ragne Pärnamägi
Henri Ristisaar
Alina Smirnova
Kreete Teng
Jekaterina Tkats
Erthel Toodo – *cum laude*
Maarja Toomlaid
Krisliin Tukia
Mari Vanatoa
Tuuli Vellend
Liina Viksi

Jaanus Võrno

PROVIISOR

Kairi Marlen Antoniak
Anna Bannova
Timo Danilov
Deniss Durnev
Getter Hark
Anu Ivask
Oksana Jeršova
Jürgen Jänese
Kadi Jürisoo
Kaisa Kalder
Kristo Karu
Herman Kirsimäe
Rostislav Komarov
Kristina Lenbaum
Elviira Linask
Kertu Margus
Aveli Noortoots
Annika Pöder – *cum laude*
Pärtel Relve
Sergei Romanov
Kadri Sirkas
Kelli Somelar
Marianne Tõkke
Geete Velsberg
Maarja Vokk

MAGISTRIÖPPE

RAHVATERVISHOID

Kadi Eessaar
Kai Ird
Annika Johansson
Urmeli Joost – *cum laude*
Kristina Kossinkova
Nele Kunder
Keiu Paapsi – *cum laude*
Tiina Puusepp
Janika Pöder – *cum laude*
Mariliis Põld
Lii Pärj
Lauri Reedik
Pille Saar
Mai Tammaru

ÕENDUSTEADUS

Egeli Keldo
Maarja Kuslapuu

Gerli Liivet
Ljudmilla Linnik

Kadi Tarasova
Ruth Tohvre

Jaanika Põld

FILOSOOFIATEADUSKOND

BAKALAUREUSEÕPE

AJALUGU

Grete Allandi
Karl Anton
Brita Karin Arnover
Anu-Liis Aunroos
Oskar Ausmees
Gerro Avarlaid
Saara-Merilen Ehman
Katrini Isma
Taisi Juus
Helene Jõe
Teele Jürivete
Mari Kangur – *cum laude*
Juhan Kari
Randin Kark
Taavi Koppel
Villem Kraaner
Kristjan Kullo
Liis Kägu
Evelin Kütt
Jaak Erik Laja
Ene Liivo
Kaisa Lomp
Silver Luik
Arne Malmre
Andres Must
Oliver Mõru – *cum laude*
Kaidi Mõts
Kadri Mõttus
Siim Mõttus
Mathias Nöps
Madli Oras – *cum laude*
Janar Palits
Jaak Prozes
Tanel Pärnsalu
Mart Roosaar
Karol Rätsep
Erjo Selliov
Aliide-Marie Taela – *cum laude*
Merilin Tali
Küllike Tint
Siim Tuisk

Joonas Vangonen

Evelin Varris
Jüri Vlassov

EESTI JA SOOME-UGRI

KEELETEADUS

Irina Antonova
Valeria Dolgorukova
Joonas Jõgi
Ly Kaasik – *cum laude*
Birgit Kerb
Suzan Johanna Leonarda Knaapen
Olga Kulak
Signe Kure-Pohhomov
Reti Könninge
Anastassija Ladvik
Tatjana Lebedeva
Kristjan Link
Julia Lokteva
Merju Lomp
Birgitta Ojamaa
Janika Ojamäe – *cum laude*
Patrick Juho-Ville O'Rourke
Kerttu Poolakese
Merike Puura
Laura Raag
Maria Roosileht
Heili Saia
Kaisa Seene
Tjorven Siiboja
Carl Eric Simmul – *cum laude*
Jana Smidt
Ksenija Špakovskaja
Keiu Kärt Tammeaid – *cum laude*
Annely Tank
Merlin Tiit
Tuuli Tollimägi
Marili Tomingas
Victoria Toome
Maria Truus
Tiia Vainula
Kerttu-Kadi Vanamb
Aigi Viira

Triin Ärm

FILOSOOFIA

Angela Adamson
Aina Ambrosius
Sven Anderson
Triinu Eesmaa
Mark Hallap
Mariann Järvela
Mari Kirs
Taimi Laur
Mati Maine
Teele Nõlvak
Siim Rääk
Karl Erik Saks
Lauri Adrian Talv
Hell Vitsut

INGLISE KEEL JA KIRJANDUS

Illimar Allik – *cum laude*
Merlyn Eessaar
Mari Eller – *cum laude*
Johanna Kahur
Külliki Kalbus
Yana Kapitonova
Jürgen Kivestu
Merit Kokk
Katre Kõiv
Evelin Kütt
Lilian Alice Laanpere
Uku Lehesalu
Karl-Gerhard Lille
Mikael Meema
Reelika Mets
Keit Mõisavald
Hele Priimets
Johanna Päädam – *cum laude*
Robert Raitar
Katrini raudvee
Elis Rodendau
Liis Rosenthal
Karl Erik Saks
Maria Sibul

Susanna Soosaar
Liina Tarvis
Marlene Timmi
Kristin Tomson
Signe Trevette
Anette Helene Vijar

KIRJANDUS JA

KULTUURITEADUSED

Egle Adams
Monika Ambre
Oliver Berg – *cum laude*
Liisbet Erepuu
Miikael Jekimov
Maria-Silvia Kaarep
Maarja Kalmre
Hanna Linda Korp – *cum laude*
Merit Maarits
Maria Nappa
Karmen Otu
Annemari Parmakson
Anna-Liisa Purtsak
Liina Rajaveer
Maris Reintal
Meelis Roll
Anna-Kristina Rätsep
Katrini Saar
Liisi Sepma
Triinu Sikk
Katrini Tulev
Marie Udam

KLASSIKALINE FILOLOOGIA

Mari Linder

MAALIKUNST

Siiri Jüris
Helle Lõhmus
Triin Marts
Anne Moggom

ROMANISTIKA

Darja Golubeva
Anton Ivanov
Ulla Kihva – *cum laude*
Marianne Liibert
Maarja-Liis Loo
Merit Maiste
Mailis Mägi

Jaana Ohna
Kristel Oja
Merli Plink
Keiry Raik
Mia Susanna Sauter
Reti Maria Vahtrik
Riina Vainola
Maria Helena Veelmaa
Ann-Amy Vene

SAKSA KEEL JA KIRJANDUS

Anne Alliksoo
Anne-Liis Alman
Greeger Eensalu
Terje Herman-Tennosaar
Diana Gandra
Triin Juss
Kris Kirs
Silja Kukk
Liisi Laks
Rene Torop

SKANDINAAVIA KEELED JA

KULTUURID

Aleksandra Fomicheva
Elis Kaljuvee
Anne Rikas
Madli Maria Suurmets
Minna Toots

VEENE JA SLAAVI FILOLOOGIA

Maria Kanatova
Anastassia Kolessova
Vassili Nesterov
Tatjana Opikova
Andrei Tihhomirov
Kaire Troškin
Jevgenia Tšepelova
Jekaterina Vansovitš

SEMIOOTIKA JA

KULTUURITEOORIA

Laura Adamson – *cum laude*
Hain Hoppe
Seiko Kuik
Mikk Oja – *cum laude*
Eva Maria Ots
Roby Palumäe
Kristiina Peterson

Ehte Puhang
Tristan Rebane
Kaidi Reinart
Sander Reinus
Herman Anton Heikinpoika
Tamminen

MAGISTRIÕPE

AJALOO JA

ÜHISKONNAÕPETUSE

ÕPETAJA

Silver Abozenko
Helen Eelmets
Lauri Frei
Vahur Ilumets
Kairit Johanson
Tanel Kiislar
Kaisi Kruustük
Grete Kärmas
Kadi Küng
Lauri Naber – *cum laude*
Andre Pettai
Irma Samoldina
Jarmo Tael
Anne Viirma

AJALUGU

Timo Aava – *cum laude*
Kadri Asmer – *cum laude*
Mihkel Hurt – *cum laude*
Kristjan Kaljusaar – *cum laude*
Kristin Kokkov – *cum laude*
Andre Kruusmaa
Kadi Kähär-Peterson – *cum laude*
Patrick Richards Monson
Ründo Mülts – *cum laude*
Kristiina Paavel
Marko Rasin
Kaarel Sikk
Marko Sillastu
Mikk Tali – *cum laude*
Sten-Erik Tammemäe – *cum laude*
Maarika Tomingas
Liisi Veski – *cum laude*
Kristi Ütt

ANGLISTIKA

Mariann Aava
Kristi Aron

Violetta Belousova
Anna Daniel – *cum laude*
Merilen Ivask
Hele-Mai Kaupmees
Mari Kongi
Merli Leemet
Elina Merilaine
Ilona Opaal
Kaisa Rotenberg – *cum laude*
Merit Varblane
Kadri Varula

EESTI JA SOOME-UGRI KEELETEADUS

Mariann Jeret
Kertu Kirjasto – *cum laude*
Michelle Theresa Mueller
Margot Möller – *cum laude*
Mari-Liis Mürsepp
Merit Pärnpuu
Marju Randlane
Andra Rumm – *cum laude*
Olle Sokk
Dage Särg – *cum laude*
Liis Zovo
Maris Tamm
Kaja Teder
Denys Teptiuk – *cum laude*

EESTI KEELE JA KIRJANDUSE ÕPETAJA

Ele Adamson
Siim Karnõ
Kristiine Kurema
Sandra Oksaar
Mari Roostik
Liina Saksing
Inga Sapunjan – *cum laude*

EESTI KEELE JA KIRJANDUSE ÕPETAJA MITTE-EESTI

KOOLIS
Anastassia Antropova
Mari Assak-Lehtmets
Kadi Salu
Valentina Shevina
Veronika Timofejeva
Marina Ventšikova

ETNOLOOGIA JA FOLKLORISTIKA

Ann Aaresild
Kalev Aasmäe
Katre Koppel – *cum laude*
Marti Mereäär
Terje Puistaja
Liis Reha – *cum laude*
Jaan Sudak
Keiu Telve
Liis Teras

FILOSOOFIA

Jakob Laulik
Kairit Šor

GERMANISTIKA

Elina Adamson – *cum laude*
Vahur Eichelmann
Louise Flensburg Lend
Helena Kaasik
Kaili Tomson

KIRJALIK TÕLGE

Merili Martinson
Ello Varjas
Sirje Vägi

KIRJANDUS- JA TEATRITTEADUS

Mari Aruväli
Evelyn Fridolin – *cum laude*
Liisa Jõgi
Sander-Ingemar Kasak
Artur Kiris – *cum laude*
Triin Lees – *cum laude*
Kristiina Lepa
Kadi Lääne
Liisa Ojakõiv
Indrek Ojam – *cum laude*
Liis Ots
Kati Sedman
Deivi Tuppits – *cum laude*

KULTUURIKORRALDUS

Kulno Kungla
Kristiina Lillepea
Jane Miller-Pärnamägi
Reet Palis – *cum laude*

Hele Riit-Vällik
Laila Talunik

KUNSTI, KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE ÕPETAJA

Vesta Narusk
Inga Talvis – *cum laude*
Maarja Tobber
Ülle Valli

KUNSTIÕPETUSE ÕPETAJA

Jäppe Johanson

MAALIKUNST

Riina-Ingel Keskaik – *cum laude*
Marie Kõljalg – *cum laude*
Agnes Liping
Margus Lökk

ROMANISTIKA

Martin Garbuz – *cum laude*
Maris Kilk – *cum laude*
Norbert Metsare
Mare Padu
Reena Purre
Laura-Liis Pärna
Karin Rickberg – *cum laude*

SEMIOOTIKA

Valeriia Barvinska – *cum laude*
Dimitrios Chatzicharalampous – *cum laude*
Marcus Antonio De Lyra Alves
Jorge Gonzalez Fernandez
Elizabeth Guerrero Molina – *cum laude*
Jamie Lee Kruiis – *cum laude*
Ingrid Lezar – *cum laude*
Shien-Hauh Leu
Daria Maizitova
Mehmet Emir Uslu
Anna Velychko

SEMIOOTIKA JA KULTUURITEOORIA

Mark Lütter
Merle Purre
Peeter Tinitis – *cum laude*
Maarja Vaikmaa – *cum laude*

Liina Vakraõm

SKANDINAAVIA KEELED JA KULTUURID

Eva-Mai Maripuu
Sander Mändoja
Liisa Pedaru – *cum laude*

SLAVISTIKA

Erika Baumer
Nelli Buinitskaja
Tatiana Frolova – *cum laude*
Igor Novikov
Jevgenia Savina – *cum laude*
Tatiana Tarasova

KEHAKULTUURITEADUSKOND

BAKALAUREUSEÕPE FÜSIOTERAAPIA

Maari Allikmäe
Svetlana Amelina
Madis Arumäe
Aleksandr Golovkov
Hanna Holmberg
Kelli Järvemägi
Kenneth Karjane
Enelin Kiisla
Sille Kima
Alo Kivimäe
Raiko Kokmann
Jarko Koort
Oleg Krönström
Kärt Kürsa – *cum laude*
Helene Lendok
Eike Lorents
Anni Männil
Liisi Sepp
Sten Siitam
Kevin Soo
Margret Tälismaa
Anni Tatsi
Anna-Liisa Tiitson
Karel Uhs
Natalja Vahruševa
Ingrid Vanahunt – *cum laude*
Diana Värinen
Kristina Värinen

TÕLKEÕPETUS

Alo Ailt
Triin Eerme – *cum laude*
Maarja Heinlo
Krislin Jõgi
Minni Kumm
Anni Marie Kunder – *cum laude*
Epp Kõiv
Kadi Kõllamets
Kristiina Kõrvas – *cum laude*
Kairi Kübarsepp
Heilika Leinus – *cum laude*
Heleri Loomann – *cum laude*
Linda Lüiste
Regina Madalik

KEHALINE KASVATUS JA SPORT

Sergei Dinis
Marko Georgijev
Geio Heil
Raigo Häelme
Liis Järveoja
Kauri Kõiv
Eike Laidver
Allar Lamp
Andrus Lehismets
Raili Lelle
Martin Luik
Andrus Meinart
Marek Naaris
Martin Nelis
Timo Oja
Ermo Ojaste
Kevin Paavo
Triin Põder
Kustas Põldoja
Jari-Petteri Rauhala
Eilin Sepp
René Sepp
Karli Siispool
Kaisa Soomets
Liisa Staal
Karl Sutt
Elise Umb
Kristi Vaher

Kaur Männamaa
Liisi Ojasoo
Liisa Pall – *cum laude*
Julia Proimina
Annely Päsok
Gretlin Prukk
Jaana Savolainen
Sigrid Smidt
Lilian Tomingas-Frolov
Mari Toome
Liina Uudelt
Eero Vakker
Kristiina Viinapuu
Sigrid Väär

Eno Vahtra
Kärt Viltrop

MAGISTRIÕPE FÜSIOTERAAPIA

Jaanus Akel
Siu Etti
Marta Kask
Riin Korjus – *cum laude*
Maigi Kõrbe
Daria Latina – *cum laude*
Taavi Metsma
Katre Nagel
Kristi Neeme – *cum laude*
Piret Nämi
Piret Pihlapson – *cum laude*
Helena Post – *cum laude*
Grete Põder – *cum laude*
Kairit Püüa
Keiju-Katrin Rinne
Kaisa Vahealu
Maila Veske
Merlin Võsu – *cum laude*
Ivar Vähi – *cum laude*

KEHALINE KASVATUS JA SPORT

Kalev Arbus – *cum laude*
Kalev Elken
Kaarel Kallas

Maarja Kalma
Koidu Killing
Rauno Kiuru
Sigrit Kont
Kateriin Kuusk
Siim Kängsepp
Leonhard Laineste
Rauno Laumets
Johanna Lepp
Maikel Mikson

Rain Nappir
Martiina Niilits
Mario Oha
Anu Pihlak
Siim Pruus
Kadri Pulk
Anni Rava
Annika Seppa
Henri Sillaste
Helin Sinisalu

Henri Tilga
Linda Treiel
Marika Turb
Sander Uusleer
Ago Vahtra
Liis Varik – *cum laude*
Karel Viigipuu
Gert Voomets

Kristiina Raja
Kristi Reisspass
Kadi Rõuk
Margot Saare
Timo Tõnis Sikka
Mikk Tooming
Lehte Türk

GEOGRAAFIA

Holger Ehrlich
Kertu Hõbenurm
Laura Jürjoja
Sirle Kangur
Kati Karus
Kristin Kesküla
Kristiina Koppel
Kristjan Mahla
Epp Mäekivi
Laur Nurme
Sander Pukkk
Taavi Rebane
Olga Rõbkina
Kerstin Uiboupin
Lisete Vals
Jane Veinberg
Brita Vibo
Risto Ülem

GEOLOOGIA

Helen Kõre
Raul Paat
Kaidi Sarv
Tormi Tuuling

KEEMIA

Henri Annilo
Rudolf Aro
Jaanus Burk
Liisa Eero
Rainer Elp
Georg Gorbatoovski
Joana Jõgela
Robert Järviste
Helen Järvpõld
Karl Karu
Piia Ereth Kasatkin – *cum laude*
Kaur Kattai
Siim Laanesoo
Tanel Luik

Madis Lüsi
Livia Matt – *cum laude*
Kaspar Metsar
Jelizaveta Morozova
Merit Nikopensius
Gunnar Printsman
Laura Puusepp
Sander Ratso
Ken Riisalu
Simona Selberg
Piret Selli
Aivar Soome
Tanel Sõrmus
Eliise Tammekivi – *cum laude*
Egle Truska
Taavo Tähtjärv
Karl Kalev Türk
Riho Vahtras
Gerle Valgenberg

KESKKONNATEHNOLOOGIA

Kert Keller
Liivi Kivimäe
Geir Rindla
Jürgen Sarjas
Eeva Vahtramäe
Lii Vammus

MATERJALITEADUS

Elyne Aaviksoo
Inna Baranova
Helena Kase
Mati Kook
Martin Neitsov
Mart Salumäe

**ÖKOLOOGIA NING ELUSTIKU
KAITSE**

Aleksandra Krivoglazova
Miina Lõoke
Riin Olvet
Sandra Poks
Angelina Prokofjeva
Linda Puusalu
Kadi Viinapuu

**RAKENDUS-
KÕRGHARIDUSÕPE
KESKKONNAKORRALDUS JA
PLANEERIMINE**

Anneken Hints
Imre Kask
Piia Kirsimäe
Kaia Kivikas
Nele Kukk
Aigrid Kõõra
Terje Riisberg
Siiri Rist
Timo Rohula
Marie Selberg
Sander Sirelbu
Pirgit Soomer
Kati Spielberg
Igor Surnenkov
Triin Sõro
Liina Tamm

**MAGISTRIÕPE
ARVUTITEHNIKA**

Jaanus Kalde
Siim Sundla – *cum laude*
Martin Usk
Robert Valner

BIOLOOGIA

Anna Amelkina
Kaspar Arme
Heete Ausmeel
Julia Gretšanaja
Helery Harend
Kristiina Hommik – *cum laude*
Martin Jürgenson
Katri Kalda
Heli Kirik
Kadri Kuusksalu
Maarja Kuuspu
Triin Käbin
Eva Luukas
Kirke Lõõndre
Geidi Mitt – *cum laude*
Eliisa Pass
Hedi Pedajas – *cum laude*
Mari Pent – *cum laude*
Marit Puusepp – *cum laude*

LOODUS- JA TEHNOLOOGIATEADUSKOND**BAKALAUREUSEÕPE****ARVUTITEHNIKA**

Martin Appo
Konstantin Arutjunov
Sandra Demitševa
Taavi Ilmjärv
Tarmo Kalling
Taavi Karelson
Rainer Keerdo
Alar Kume
Mark Laane
Jürgen Lorenz
Henri Perkmann
Tõnis Prants
Martin Pöder
Karl-Indrek Raudheiding
Sten-Oliver Salumaa
Ott Sellis
Sander Tammesoo
Hendrik Türk
Igor Vassilevski
Vladimir Visbek

BIOLOOGIA

Reti Anmann
Andrus Dräbtsinski
Kristo Ets
Robin Gielen
Jekaterina Grober
Juhan Heinma
Piia Hurt
Triin Kaasiku
Anette Kalnapenkis
Siimo Kangruoja
Magda Karakai

Anet Kivihall
Grete-Katariine Kuum

Tiina Kuura
Kätlin Lindsaar
Kati Metsla
Roman Muzõtšin
Maare Mõttus
Liis Mägi
Geron Perens
Maarja Poska
Elisabeth Prangel
Ustina Põnova
Märt Rannap – *cum laude*
Greete Riimaa
Katlin Rikas
Liis Rüütel
Kadri Seppa
Riin Subi
Mari-Liis Süld
Lagle-Marie Tamm
Mirjam Tamme
Heilike Toming
Elerin Toomik
Teele Tuuling
Hans Vellama
Aveli Vellerind
Jaan Vihalemm
Pavel Volõnkin

FÜÜSIKA

Ann Alice Ehala
Karl Ehatäht
Hendrik Ehrpais
Kristjan Eimre – *cum laude*
Kaarel Kaldvee

Paap Koemets
Kristian Kuppert
Sigrid Kuuse
Mikk Mihkel Nurges
Anne-Mai Pall
Jaagup Repän
Henri Rästas – *cum laude*
Holger Saare – *cum laude*
Anna-Helena Saarlo – *cum laude*
Mikk Sarapuu
Helina Seemen
Maret Tamme
Eero Vaher – *cum laude*
Agnes Vask
Jorma Veiderpass
Kristiina Verro

GEENITEHNOLOOGIA

Koit Aasumets
Kätlin Ahi
Janne Aule
Anna-Maria Himma
Louise Injarabian
Mattis Jaama
Kairi Koppel
Erkki Kull
Sirli Luup
Birgit Marjak
Regina Maruste
Ingrem Metsik
Kadri Pajo – *cum laude*
Kerstin Peedosaar
Elin Madli Peets
Vlad-Julian Piljukov
Arno Pilvar

Gerly Pöder
Katri Pärna
Kristina Reinmets
Aleksandra Rotmistrova
Linda Rusalepp
Lehti Saag – *cum laude*
Heiki Salm
Elor Sepp
Siim-Kaarel Sepp – *cum laude*
Artjom Stepanjuk – *cum laude*
Aile Sumberg
Ants Tull
Ilmar Uibopuu
Laura Valgma

BIOMEDITSIIIN

Tuuliki Biene – *cum laude*
Kati Hensen
Helen Hermann – *cum laude*
Ursula Ilo – *cum laude*
Kristiina Jalakas
Epp Kaleviste
Triin Kikas
Carmen Kivisild – *cum laude*
Laura Liivamägi
Kadi Lõhmussaar – *cum laude*
Jaanika Moro
Liis Noodla
Astrid Oras
Markko Salumäe
Siret Somarokov – *cum laude*
Kristiina Vind

FÜÜSIKA

Ando Aasa
Siim Kanne
Kadi Külasalu
Erik Levoll – *cum laude*
Erkki Luhamaa
Tarvo Metspalu – *cum laude*
Annika Pille

GEENITEHNOLOOGIA

Jekaterina Aid
Katriin Antonov
Aleksi Brjalin
Maria Gromkova
Rain Inno

Toomas Jagomäe
Klaarika Kikas
Heleri Kirsip
Triin Kitsemets
Kristjan Kivi
Artemi Maljavin
Antti Matvere
Jane Narvik
Karolina Noor
Marii Ojastu
Jürgen Pahla
Markus Pappa
Kairi Raime
Evelin Rammul
Olavi Reinsalu
Kadi Rosenthal
Kai Tätte – *cum laude*
Maria Vares

GEOGRAAFIA

Alan Alliksoo
Martin Jüssi
Krõõt Kaldma
Jüri Kamenik
Marek Karm
Andreas Porman
Mirjam Põhjala
Tuuli Raal
Janika Raun – *cum laude*
Markus Roose
Anni Sisas – *cum laude*
Maria-Elisabeth Talvistu
Anni Teetsmann
Olga Troškina – *cum laude*
Maris Vee

GEOLOOGIA

Marija Dmitrijeva
Karin Kungla
Jekaterina Nezdoli
Siim Nirgi – *cum laude*
Lauri Nõmtak
Sander Olo
Sigrid Soomer

GÜMNAASIUMI

LOODUSTEADUSTE ÕPETAJA
Anne Aia
Mart Andresson

Agne Jõgis
Jaana Jürgens
Kadri Kõiv
Heili Lukas
Merit Lukka – *cum laude*
Marian Mitt
Epp Narruskberg
Egle Ojasoo
Annika Orula
Elen Potsepp
Liisi Sakkool
Triin Tarv
Eneli Vahar

KEEMIA

Kersti Asu
Piia Burk – *cum laude*
Annika Heinloo
Alar Heinsaar
Kerda Keevend
Ave Kuusk
Jaanus Liigand – *cum laude*
Martin Maide
Kaisa Mihklepp
Sigrid Selberg – *cum laude*
Karina Solovjova
Morten Vaalma
Peeter Valk
Merilin Vikkisk
Ronald Väli

KESKKONNATEHNOLOOGIA

Andra Ainsaar – *cum laude*
Evert Eero
Märten Haugas
Laura Jakobson
Kärt Kanger – *cum laude*
Birgit Kena
Kati Klein – *cum laude*
Priit Kukk
Maanus Kullamaa
Kaur Kõue
Kristjan Leben
Laura Lõugas
Helina Maanso
Anni Mandel – *cum laude*
Rauno Mets
Hedi Mikiver – *cum laude*
Anna Palusalu

Kerli Prants
Riin Riiberg
Helen Sõmerik
Katre Tomingas
Piret Väinsalu
Kristiina Välik

**KULTUURIVÄÄRTUSTE
SÄILITAMINE**

Kristel Kajak – *cum laude*
Hedvig Mäe
Reet Randoja
Tiina Vint

MAJANDUSTEADUSKOND**BAKALAUREUSEÕPE
ETTEVÕTTEMAJANDUS**

Argo Annuk
Diana Aus
Kristaps Bērtiņš
Andrii Demianenko
Urooj Fatima
Andrei Gluhankin
Jane Elisabeth Haapoja
Britt Hanschmidt
Andrus Holz
Heleri Ilves
Katri-Nele Ilves
Viktor Iushyn
Ülle Juntson
Maria Kalinina
Henriette Antonie Sophie Keuffel
Ammar Ali Khan
Kuldar Kiho
Maris Kobrusepp
Eetu Olavi Alfred Korpela
Ksenia Kruglova
Kadi Lood
Janika Maidle
Anna Netšajeva
Erki Pedaste
Reet Pärna
Tornike Razmadze
Karo-Andreas Reinart
Ken Saburi

MATERJALITEADUS

Silver Jõemetsa – *cum laude*
Sirvo Luiga
Magnus Mets – *cum laude*
Priidik Möls
Laurits Puust – *cum laude*
Kätlin Rohtlaid
Ryan Saar
Vahur Steinberg – *cum laude*
Ester Tee
Ingrid Vaas

**RAKENDUSLIK
MÕÖTETEADUS**

Salgaduge Dinesh Indika Dias –

cum laude
Sinai Mwangomba – *cum laude*
Illia Shypunov

**ÖKOLOOGIA NING ELUSTIKU
KAITSE**

Triin Edovald
Elise Joonas
Katrin Kurg
Lilli Lakkur
Brit Peensoo
Mihkel Ristimäe
Laura Seedre
Ingrid Talgre

Hui Sun
Siim Suure
Maksim Zubkov
Tiina Timmotalo
Taniel Vaaderpass
Martti Vilumaa

MAJANDUSTEADUS

Tanel Aamer
Eliis Aunap
Helen Austa
Mirian Ellermaa
Anna Gorjunova
Michelle-Suzanne-Cassandra Hansson
Anna Ivanova
Janeli Järvelill
Kristine Kalm
Mattias Karu
Laura Kasearu
Eric Keskpaiik
Kristjan Kimmel
Kadri Kõivik
Kirill Konobratkin
Kairi Kriivason
Elliina Krutova
Liis Kurvits
Epp Köster
Carina Küts
Kairi Laiapea

Merilen Laurimäe
Mikk Sander Lemberg
Erkki Lepp
Jana Liba
Kadi Lille
Marti Lillemägi
Hanna Loodmaa
Rainer Loopere
Kerttu Lõiv
Grethe Massur
Merike Meizner
Mari Mägi
Mariliis Mähhar
Johan Nestor
Kristina Nukka
Eveli Oja
Heili Ollin
Helena Peik
Mauno Pihu
Julija Põld
Birk Põldme
Reilika Randla
Maarja Renter
Gea Roost
Maria Rõženkova
Kelly Saar
Reelika Saar
Ekke Sakkov
Jane Saluorg
Elo Sinisaar

Carl-Ruuben Soolep
Tairi Sääsk
Triin Talv
Siret Tamm
Tiina Tasa
Laura Tennosaar
Triin Tikan
Ermo Tikk
Elsa Trumm
Sanna Vahtra
Kristina Varul
Krista Vestel
Ariina Viktorova
Edgar Voit
Romet Voore

MAGISTRIÕPE**ETTEVÕTLUS NING
TEHNOLOOGIA JUHTIMINE**

Jurgen Herzmann
Ingrid Hindrikson
Ann Ipsberg
Kaja Jakobson
Meelis Kadaja – *cum laude*
Birgit Kuntu
Silvia Kuusk
Kuldar Kõiv – *cum laude*
Anu Marmor
Darja Medvedskaja – *cum laude*
Mai Mitt
Anu Olvik – *cum laude*
Gerttu Simm – *cum laude*
Madis Sulg
Virgo Süsi – *cum laude*
Tambet Tasuja
Stina Tihanov
Marius-Julius Urva

Kristel Vois
Fiona Voolaine
Inna Yakhnitskyy

MAJANDUSTEADUS

Henrik Antsov
Oksana Boiko
Elisa Elias
Mari-Liis Emmo – *cum laude*
Piret Hern
Tanel Hirv
Taavi Jürgenson
Triinu Kaarna
Triin Kalda
Imbi Kaunismaa
Raido Kraavik
Anna Kudimova
Veronika Kuranova
Marika Kuul
Heli-Liis Lilienberg
Jürgen Lina
Siim Lüüs
Sander-Mel Mellikov
Toomas Mihkelson
Angela Onno
Siim Padar
Kristian Pentus
Maarja Pärs
Eva Roosaar
Marily Saar
Triin Saarma
Martti Sala
Tanel Same
Sigrid Sibul
Roger Stahlman – *cum laude*
Liis Tammik – *cum laude*
Karin Tartu

Dmitri Teras
Maria-Helena Toom
Tõnis Tänav
Kärt Viilup
Ingvar Viin

STRATEEGILINE JUHTIMINE

Rauno Raal
Jaanika Raudam
Andrus Treier

ÄRIJUHTIMINE

Ave Ehasalu
Maarja-Liisa Fell
Argo Järva
Terje Kalamees
Jevgeni Kalbin
Jelena Kazina
Anet Kool
Raine Kuura
Karin Kuusk
Heli-Mai Kütt
Kati Loite
Kristel Lõkk
Ülo Mängel
Tarmo Nigols
Kristiina Padu
Mario Pajuste
Egle Pedak
Maarja Pärt
Erika Salajõe
Anu Salujärv
Merle Satsi
Inge Tera
Kristiina Timošina
Angelika Tint
Kanni Zeiger

MATEMAATIKA-INFORMAATIKATEADUSKOND**BAKALAUREUSEÕPE
INFORMAATIKA**

Mihkel Allorg
Marit Asula
Anastasia Bolotnikova
Priit Danelson
Andreas Ellervee
Lembit Gerz

Taavi Gilden
Oskar Hint
Kristiina Iives
Anti Ingel – *cum laude*
Jaan Janno
Jane Jürgenson
Madis Kaasik
Tõnis Kasekamp

Kälver Kilvits
Karl Kruuse
Markus Kängsepp
Hans Aarne Liblik
Joonas Lõmps
Silver Mazko
Hannes Metssalu
Eerik Muuli

Ants-Oskar Mäesalu
Joosep Norma
Mattias Nurk
Janar Ojalaid
Margus Ojanurme
Rain Oksvort
Uku Pattak
Priit Pihlamägi
Maiko Plinte
Andrei Proskurin
Siim Pruulmann
Taivo Pungas – *cum laude*
Siim Puniste
Marten Siiber
Rasmus Sööru
Roman Šmailov
Urmas Talimaa
Eliise Talvaru
Sander Tiganik
Silver Tiik
Jaan Tohver
Hans-Peeter Tulmin
Kaarel Tõnisson
Lauri Uusmaa
Rasmus Vahtra
Erki Vaino
Mihkel Visnapuu
Indrek Värva

INFOTEHNOLOOGIA

Johannes Ait
Elo Eilonen
Taavi Ilp
Taavi Kala
Maksim Lind
Este-Liin Margens
Rauno Moisto
Rauno Paal
Priit Rincken
Taavo Salumaa
Jaanus Sellin
Ardi Türk

MATEMAATIKA

Anu Ahven
Diana-Katry Kornis
Annabell Kuldmaa – *cum laude*
Kerttu Lääne

Iiris Lüsi
Heleri Melsas
Johannes Must
Marite Rammo
Nele Rosenberg
Kristo Visk

MATEMAATILINE STATISTIKA

Oliver Aasmets
Ivo Adermann
Kristel Luik
Hanna Läänemets
Sven Erik Ojavee – *cum laude*
Kätlin Protsin
Valentin Skokov
Marili Zimmermann
Carmen Taimre
Anne-Liis Tänav

MAGISTRIÕPE**FINANTS- JA
KINDLUSTUSMATEMAATIKA**

Paavo Binsol
Cliona Georgia Dalberg
Astrid Haas
Kristjan Kokorev
Liis Kolberg
Inger-Helen Maadik
Liina Muru
Helis Puksand
Kärt Päll
Erik Salm
Salome Tabagari

INFORMAATIKA

Märt Bakhoff
Mari-Liis Kruup – *cum laude*
Taivo Käsper
Sergei Laada
Fanny-Dhelia Pajuste
Sushanta Paudyal
Siddharth Prakash Rao
Urmas Tamm
Tõnis Tasa
Raimond-Hendrik Tunnel – *cum laude*

INFOTEHNOLOOGIA

Indrek Kriisa
Martin Loginov

**KÜBERKAITSE
(ÜHISÕPPEKAVA TTÜ-GA)**

Rainer Aavik
Olga Dalton – *cum laude*
Karl Kolk
Sergei Komarov
Ragnar Kreis
Mohamed Alaaeldin Ahmed
Mohamed Ali
Triin Muulmann
Sten Mäses – *cum laude*
Anti Räis
Vladimeri Tskhakaia
Sarbar Tursunova
Meril Vaht

MATEMAATIKA

Anna Marita Laanemaa – *cum laude*
Artur Lenbaum
Priit Lätt – *cum laude*
Margit Ojaots
Riina Org
Tauri Viil

**MATEMAATIKA- JA
INFORMAATIKAÕPETAJA**

Annika Hansalu – *cum laude*
Mari-Liis Jaansalu
Küllli Kallas – *cum laude*
Merlin Saulep
Merilin Säde

MATEMAATIKAÕPETAJA

Kätlin Ingi
Anna Marita Laanemaa – *cum laude*
Heidi Carolina Martinsaari
Karina Piirimaa
Svetlana Vassiljev
Tauri Viil – *cum laude*

MATEMAATILINE STATISTIKA

Mark Gimbutas – *cum laude*

Kristi Helekivi
Ethel Maasing
Kaspar Märten – *cum laude*
Tanel Pärnamaa – *cum laude*
Joosep Raudsik
Madli Rööp
Joonas Sova

**TARKVARATEHNIKA
(ÜHISÕPPEKAVA TTÜ-GA)**
Jake Tom

Mihkel Alavere
Zurab Bzhalava
Musie Kebede Gizaw
Pätris Halapuu
Siim Halapuu
Ilgün Ilgün
Mariano Hedberto Jofré
Oluwaseni Toluwaleke Joshua
Jonas Kiiver – *cum laude*
Wajid Ali Khilji
Lauri Laur

Dmitri Nikulin
Madis Nõmme
Atilio Rrenja
Bogdan Semiletko
Anne-Liis Tamm
Sander Valvas
Wei Ding

SOTSIAAL- JA HARIDUSTEADUSKOND

**BAKALAUREUSEÕPE
AJAKIRJANDUS JA
KOMMUNIKATSIOON**

Grete Aare
Helen Aasa
Merke Maria Alev
Annika Altmäe – *cum laude*
Ave Eerma
Otti Eylandt
Merily Heinalo
Pille Ivask
Johanna Joosep
Signe Kadak
Mattias Kaiv
Laura Kalam
Kristel Kaljuvee
Kaisa-Triin Karu
Brita Kikas
Madli Kullaste
Helena Kõiv
Kadri Külaots
Evelin Kütt
Martin Laine
Leanyka Libeon
Helery Liivik
Henry Linnard
Kristi Luha
Kristjan Lukk
Hannus Luure
Liis Mehine
Saile Mägi
Marilyn Noorem
Hebe Paas
Gerli Padar

Anna Padrik
Piret Paide
Greete Palmiste
Piret Paulus
Ksenija Pilipenko
Priit Pokk
Marleen-Heleen Puhke
Maarja Pämpuu
Aet Rebane
Getrin Reesar
Epp Rimmel
Helen Räim
Kristiina Selter
Britta Sepp
Kauri Sinkevicius
Marit Sukk
Uku Tarlap
Lilian Tivas
Katariina Vaabel
Keiu Valge
Joosep Värk

ERIPEDAGOOGIKA

Julia Gorjunov
Moonika Haili
Diana Haljasmägi
Linda Hirv
Reet Horn
Evelin Ilger
Kerttu Jalandi
Liina Järvpõld
Mari Kabel – *cum laude*
Karin Kaljuste
Kerli Kanniste

Laura Kask
Liis Kask
Kalli Kazakova
Brita Kikas
Annika Kohv
Anastasia Kozitsyna
Karoliina Kägo
Helen Leikmaa
Anastassia Leļjavina
Sävelin Linnas
Siiri Lohu
Ann Loos
Kertu Majas
Kristina Markii
Tiina Möller
Triinu Nelis
Mariel Padar
Ene Raal
Laura Reiter
Minni Saapar
Sandra Soomann
Linda Tanissaar
Susanna Toplaan
Anna Vainomäe
Merje Viigand

**HUMANITAAR- JA
SOTSIAALAINETE
ÕPETAMINE PÕHIKOOLIS**

Minni Aia – *cum laude*
Triin Avikainen
Triinu Einberg
Grete Evert
Mart Ilves

Sigrit Jermoškin
Laura Koop
Kristiine Kukk
Eveli Laats
Karmen Laikre
Kadri Liblik
Marianne Lukk
Kristiina Musto
Toomas Muuli
Rael-Astrid Mäemets
Eerika Naison
Kadri Onno
Karl Paas
Merike Palopson
Jaanus Pruus
Anu Rebane
Eliis Rooma
Kadi Roose
Kadri Sado
Marleen Saidla
Egert Sarapuu
Elis Sarapuu
Riin Tammiste
Nele Tamson
Jesenija Tärn
Virge Vadi
Kadi Viigi

**HARIDUSTEADUS
(LOODUSTEADUSLIKUD
AINED)**

Helen Kapp
Kristi Kollo
Kätlin Rebane
Katrin Timakova

**HARIDUSTEADUS
(REAALAINED)**

Merlin Joa
Tiia Lindov
Liis Mardi
Külliki Otsa
Airika Veinjärv

**KOOLIEELSE LASTEASUTUSE
ÕPETAJA**
Maiu Ehasalu
Birgit Janson
Elina Jõgi

Liivika Järs
Triinu Kajak
Marit Kermas
Helen Koort
Maarja Kullama
Inga Lehes
Karmen Liivapuu
Maria Lindmäe
Karin Matsalu
Maarika Märdimäe
Janely Postak
Birgit Pung
Jane Raudsepp
Marika Samulin
Riina Tamm
Agnes Toomsalu
Marian Vares

KUTSEÕPETAJA

Külliki Eres
Jaana Jürisoo
Maria Jürisson
Tiivi Karus
Kerstin Kiigemaa
Eveli Kiis
Helin Liiv
Triin Niinepuu
Martin Otti
Jarmo Pajula
Endel Põldsalu
Lisanna Tamm

PSÜHHOLOGIA

Anni Alev
Kadri Arumäe
Stiina Einasto
Aiki Hainsoo
Galina Halus
Helena Hanso
Helena Heidemann
Kris Härsing
Kirti-Ly Jaanson
Siim Jakobsoo
Elisabeth Jänes
Kadri Katariina Kallaste
Liis Kask
Marilyn Kiho
Andres Kirt
Cristina Kroon

Lili Kukk
Carmen Küdorf
Riin Leas
Levoni Lemberg
Karl Lomp
Riina Martinson
Triin Metshein
Mari Naudi
Kai Nurga
Kristi Osula
Marek Pihelgas
Piibe Pullerits
Silvia Pütsep
Kadri Raag
Delia Randmäe
Evelin Rootsit
Elisabeth Emily Rosenberg
Enriko Sala
Rael-Saskia Salakka
Leena Sirp
Kärol Soidla
Margo Taliväting
Teili Toms
Margis Toom
Giulia Uggeri
Elerin Urvak
Karin Uuskam
Madli Uutma
Markus Valge
Maris Vent
Sandra Volmer

RIIGITEADUSED

Katry Ahi – *cum laude*
Kaisa Edenberg
Cairit Eit
Kairi Hunt
Pille Ivask
Birje Kalmus
Margit Kapak
Kadri Kaur
Karoline Kelder
Saskia Kiisel
Janelle Korm
Elis Kusma
Laura Limperk
Kristjan Lukk
Grete Mark
Maarja Mere

Kerli Mägi
 Martin Mändveer
 Kristiina Niinep
 Lehto-Tarmo Nuut – *cum laude*
 Silja-Madli Ossip
 Hemminki Otstavel
 Martin Peet
 Evelin Prunt
 Anna-Liisa Pärnalaas
 Maarjan Rand
 Siim Hendrik Rääk
 Katre Sai
 Juhan-Mart Salumäe
 Siim Seeman
 Rain Soosaar – *cum laude*
 Mari Tagel
 Liis Tapasia
 Indrek Teor
 Triin Teppo
 Keir Tetsmann
 Tuulike Valliste
 Eike Maria Vatsar
 Philip Sebastian Veispak
 Maanus Vinni

**SOTSIOLOOGIA,
 SOTSIAALTÖÖ JA
 SOTSIAALPOLIITIKA**

Angela Ader
 Kristi Asser
 Margit Hiiekivi
 Anneli Jukk
 Rene Juuse
 Karl Erki Jürge
 Kai Jürmann
 Tiia Kütt
 Monika Laan
 Annika Laur
 Eleri Lillemäe – *cum laude*
 Linda Läät
 Ingrid Matela
 Eve Metsniin
 Valdis Oja
 Joonas Ojap
 Tiia Orlovski
 Jane Peiponen
 Liisa Pool
 Evelin Rootsi
 Andreas Rääsk

Regita Saksing
 Helen Seppa
 Sigrid Siimann
 Liis Sildnik
 Eleanoora Tint
 Kadri Tomson
 Imre Tõekalju
 Aira Udras

**RAKENDUS-
 KÕRGHARIDUSÕPE
 EESTI VIIPEKEELE TÕLK**

Reelika Kask
 Helin Metsasalu
 Gretel Murd
 Nelly Nigol
 Angelika Vandler

**INFO- JA
 DOKUMENDIHALDUS**

Birgit Aitsam
 Merle Anijärv
 Anu Ansu
 Hille Ernits
 Reet Hüssoon – *cum laude*
 Katrin Jõgi
 Kaare Jürgenson
 Liina Kongo
 Katrin Laur
 Heneli Leesik
 Taigur Lillo
 Janne Maisväli
 Iris Möttus – *cum laude*
 Kaivo Mändla
 Signe Olak
 Helja Orav
 Piret Poolak
 Raili Randla
 Marju Rebane
 Birgit Reinu
 Helen Saar
 Siiri Seevri
 Kadri Sool
 Katrin Sutt
 Anu Tamm
 Lilian Tamm
 Eneri Taul
 Triinu Tiitus
 Eliko Tuulik

Anneli Usutav
 Jaanika Vaarmets
 Kaisa Varjo – *cum laude*
 Epp Volkov

**RAAMATUKOGUNDUS JA
 INFOKESKONNAD**

Galina Antropova
 Marilis Edvand
 Kadri Haavandi
 Ülle Kalg
 Astrid Karpender
 Anne Koppel
 Ülle Kuuse
 Anujelisa Lehtmets
 Aili Luik
 Imbi Lumiste
 Aliine Matisen
 Angela Mölder
 Signe Mürkhain
 Meeli Nurka
 Irma Robam
 Õnne-Ly Rähesoo
 Talvi Saar
 Ülle Siska
 Tiina Vaher

**BAKALAUREUSE-
 JA MAGISTRIÕPPE
 INTEGREERITUD
 ÕPPEKAVAD**

KLASSIÕPETAJA
 Ene Adams
 Merle Alupere
 Merje Anier
 Anete Erdfeld
 Birgit Habe
 Liina Karelson
 Pille Kattel – *cum laude*
 Anna-Liisa Kirsch
 Karin Kolbakov
 Ruth Kruusamäe
 Helena Kukk
 Meeri Kuustemäe
 Sandra Liiv
 Kertu Meldre
 Maret Must
 Piia Nurmela
 Merike Näkk

Triin Ojaste
 Helen Pullinen
 Sirle Rohumets
 Aule Sepp
 Gerli Säre
 Kerttu Urm
 Helen Uustal
 Leena Valend
 Mirjam Õun

**MAGISTRIÕPE
 AJAKIRJANDUS**

Mathis Bogens
 Kristel Härma
 Ave-Liia Idavain
 Kristi Karro
 Madiken Kütt – *cum laude*
 Juhan Lang
 Kärt Rebane – *cum laude*
 Sten Teppan – *cum laude*
 Henrik Urbel
 Marit Valk

**ERIPEDAGOOGIKA JA
 LOGOPEEDIA**

Helina Aasmaa
 Kadri Audo
 Annika Avaste
 Kristin Kaarna
 Karen Kuusk
 Päivi Kõiv
 Merike Künnapas
 Anne Küttim-Rips
 Aale Lavrikov
 Karin Leetsar
 Sirlil Lellep
 Helen Luigla
 Helen Luik
 Agnes Pihlak
 Sirlil Pikk – *cum laude*
 Astrid Puls
 Kadri Saarna
 Reet Soosaar
 Jelena Zakharova
 Maris Tooming
 Kristina Tupits
 Anna-Liisa Undrits
 Anna Maria Ülviste

HARIDUSKORRALDUS

Diana Eller
 Tatjana Gromova
 Eneken Juurmann
 Kairi Kolk
 Hele Kroon
 Kersti Kruus
 Helin Laane
 Kätlin Luhamägi
 Diana Lõvi
 Karine Mandel
 Terje Mäesalu – *cum laude*
 Lenne Ojamets
 Kadri Paju
 Merilin Raig
 Gerda Raudsepp
 Tuuli Rindemaa
 Silva Stepanova
 Lia Toro – *cum laude*
 Maarja Urb
 Alar Uus
 Heidi Uustalu
 Lea Vendik
 Rita Viik
 Laine Ülemaante

KASVATUSTEADUSED

Brita Hein
 Airi Kahar
 Merit Luik
 Kaily Lääne
 Liina Malva
 Ivi Tigane

**KOMMUNIKATSIOONI-
 JUHTIMINE**

Marie Aava
 Diana Aljas
 Helena Hain – *cum laude*
 Jürgen Klemm
 Mari Krusten
 Marie Kukk
 Grete Kõrgesaar – *cum laude*
 Liina Külv
 Taavi Laasik
 Sirle Matt
 Kätlyn Metsmaa
 Gerrit Mäesalu
 Jane Niit

Astra Pintson-Käo – *cum laude*
 Eva Maria Põldmäe
 Priit Raamat
 Kai Reinfeldt – *cum laude*
 Elena Sipria-Mironov
 Liina Zereen
 Terje Talv
 Talis Tobreluts
 Evelin Trink
 Tarmo Tüür
 Evelin Uibokand
 Anni Umbleja

**KOOLIEELSE LASTEASUTUSE
 PEDAGOOG**

Ellen Einaru
 Helen Heinsoo
 Kaari Laar
 Heily Leola
 Anu Loide
 Natalja Loona
 Krista Nigol
 Maarja Punning
 Külli Rood

**LÄÄNEMERE REGIOONI
 UURINGUD**

Kertu Aruoja – *cum laude*
 Karine Avakian
 Kevin Joseph Richard Axe
 Hanna Charlotte Luise Brauer – *cum laude*
 Pauline Monique Églantine Court
 David Douglas Evans
 Inga Freimane
 Gor Hovakimyan
 Nicola Ophelia Lavey – *cum laude*
 Jonathan Craig Rushbrook
 Jim Seltensrjch
 Mariana Semenushyn
 Christina Marie Steele

ORGANISATSIOONI INFOTÖÖ

Maris Männiste
 Tiina Palu
 Mari Pilv
 Eleri Romantšuk

PSÜHHOLOOGIA

Liina Adov
Kairi Alas
Helina Harro
Merle Hillep
Kätlin Juurik
Kaspar Kelder
Maria Kivimäe
Helen Kond
Katrinn Kuk
Thea Marran
Mari-Liis Mägi
Richard Naar
Maarja-Liisa Oitsalu
Anne-Liis Olt
Mirjam Ool
Kätlin Padesaar
Kadi Parve
Krista Peet
Inge Peterson
Agne Põlder
Dmitri Rozgonjuk – *cum laude*
Marianne Saard
Mari-Liis Saarela
Sigrid Saveli
Gerli Silm – *cum laude*
Sirle Suurväli
Teri Talpsep – *cum laude*
Merili Tammisaar
Mariza Tasuja
Anna Tkatšuk
Maret Trei
Marta Valdmann
Anti Valk

Madis Vasser
Anneli Veeerit
Iiris Velling
Karmen Vool
Monika Väandra

PÕHIKOOLI MITME AINE**ÕPETAJA**

Peeter Jõeloo
Kristi Kadak
Mart Kimmel
Evelin Leerima
Liis Leilop
Kadi Mõttus
Leana Pennula
Jane Pääsukene
Agnes Sink
Janeli Säärts

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Kaspar Arro
Indrek Häilov
Mattias Jõesaar
Meelis Kivnurm – *cum laude*
Karin-Liis Lahtmäe
Õnne Liivat
Henry Rõigas
Nele Valss

**SOTSIAALTÖÖ JA
SOTSIAALPOLIITIKA**

Kati Arak
Kristina Avdonina – *cum laude*
Jevgeni Bugakin

Kaisa Karabelnik
Helen Karu
Katri Laanisto
Elerin Maisväli
Maia Markus
Tiia Mettus
Kertu Tammeri
Klarica Topper
Sirle Võsu
Kristi Õunap

SOTSIOLOOGIA

Kaisa Arge
Hans Hõrak – *cum laude*
Karin Jõers-Türn
Liina Kaldmäe
Merit Kangro
Kadri Kinsigo – *cum laude*
Liina Käär
Ülo Leppik – *cum laude*
Tiit Loim
Kirsika Luha – *cum laude*
Merle Lust
Kadri Pelisaar – *cum laude*
Võrdlev poliitika
Karmeli Kütt
Jüri Lillemets – *cum laude*
Villem Lõbu
Indrek Mäe
Hedi Pihlamägi
Andres Reiljan
Joonas Remm
Age Tomson
Martin Tullit

TÜ EUROOPA KOLLEDŽ**MAGISTRIÕPE****EUROOPA ÕPINGUD**

Liis Kuusk
Kairi Listmann
Evelyn Müürsepp
Angela Rebas
Martin Simmermann
Signe Tõnismäe

**EUROOPA LIIDU - VENEMAA
UURINGUD**

Eda Ahi – *cum laude*
Nathan William Brand
Caleb Kevin Campbell
Elizabeth Ann Cleary – *cum laude*
Christopher Martin Forst
Sara Ghazaryan
Shota Kakabadze
Charis Mändre
Kristiina Müür

Christian Pipal
Mart Raamat
Laura Roop
Olena Solohub
Adam Luke Vern-Barnett

NARVA KOLLEDŽ**BAKALAUREUSEÕPE
KOOLIEELSE LASTEASUTUSE
ÕPETAJA MITMEKEELSE
ÕPPEKESKKONNAS**

Yana Aleksandrovich
Anna Bagaeva
Julia Belova – *cum laude*
Asya Boyko
Valeria Bötsko
Natalja Danilov
Irina Frolova
Julia Goitš
Inga Lambakahar
Julia Lastovskaja
Jevgenia Levchenko
Galina Logvinova
Natalja Prikulis
Irina Polujahtova
Olga Sannikova
Jelena Vallit

**HUMANITAARAINED
MITMEKEELSE KOO LIS**

Anna Borissova
Viktoria Drumova
Anna Gerasjova
Artur Krylov

Galina Matvejeva
Tatjana Orav
Kristina Šapiro
Vladimir Suvorov

**RAKENDUS-
KÕRGHARIDUSÕPE**

**ETTEVÕTLUS JA
PROJEKTIJUHTIMINE**
Rene Abramson
Anatoli Jurkov
Rita Kivisaar
Valentin Korkus

**KOHALIKU OMAVALITSUSE
KORRALDUS**

Ene Jääger
Svetlana Tsarjova

Tatjana Vogt

NOORSOOTÕO
Marina Kurilenko
Martin Tuulik

**BAKALAUREUSE-
JA MAGISTRIÕPPE****INTEGREERITUD
ÕPPEKAVAD**

**KLASSIÕPETAJA
MITMEKEELSE KOO LIS**
Jaanika Karp
Tatjana Ulanova – *cum laude*

**MAGISTRIÕPE
HUMANITAARAINETE
ÕPETAJA MITMEKEELSE
KOO LIS**

Valentina Anger
Aleksandra Belozerskaja
Juri Danštšikov
Žanna Gavšina
Olga Hmelkova – *cum laude*
Edward Kess
Anna Kovaljova
Jaane Kruut
Vladimir Lilenko
Anna Milovidova
Olga Nigrovskaja
Irina Ponomarjova
Larissa Stepanova
Margarita Stepanova
Jana Tsubareva

TÜ PÄRNU KOLLEDŽ**BAKALAUREUSEÕPE
MAJANDUSTEADUS**

Priit Aun
Tiina Bubnova
Jüri Jaanson
Laire Kiveste
Arma Koidu
Hedi Krikunova
Siret Soolo
Martin Vika

**RAKENDUS-
KÕRGHARIDUSÕPE
ETTEVÕTLUS JA
PROJEKTIJUHTIMINE:**
Heli Allika

Kristin Annask
Alar Arula
Eva Laura Auling
Mark Bannikov
Eleri Birk
Liisa Erdel
Mihkel Gull
Annika Hallikmäe
Marleen Hiiekivi
Liisa Hunt
Marilyn Järv
Koidu Kannela
Kristo Kiviorg
Kristo Kūdorf
Kristin Maasikmets
Gerda Madi

Jaanika Matt
Liisi Miller
Danek Mugur
Moonika Mumm
Reio Mägi
Siim Nõmm – *cum laude*
Baile Orb
Preedik Poopuu
Krista Puks
Kairi Pulst
Rain Puust
Roland Shimanis
Urve Tammann
Kristo Tõnissoo
Elen Veenpere
Taavi Viilup

Liia Väljas

**SOTSIAALTÖÖ JA
REHABILITATSIOONI
KORRALDUS**

Ewe Alliksoo
Marika Altküla
Helen Haava
Gertu Hanson
Annika Harkmann
Hanna Heering
Siiri Jõul
Katriin Kalling
Annegrethe Kiiver
Age Kilter
Janne-Riin Kuusk
Kristi Kähär
Daisi Lorents
Merike Maidle
Kristiin Neiman
Kadri Nurmsoo
Kadri Piikmann
Hille Rao
Kärt Saarsen
Helbe Saksakulm
Karmen Sanglepp
Gerly Soieva
Carmen Soorm
Ülle Talmeister
Jane Tohvert
Marianne Uettoa
Kerli Vahter
Karin Vaikmäe
Merili Veskmets
Janeliis Voltenberg
Ave Vestel
Helerin Välba

**TURISMI- JA
HOTELLIETTEVÕTLUS**

Mariliis Aaspalu
Margit Ajaots
Annamaria Ala
Helen Ernesaks
Nelli Goževa
Ly Härm
Annika Höövelsoo
Triin Ilves
Kristi Jõgi – *cum laude*
Getlyn Kaevats
Laura Kala
Kati Kalden
Kristel Kirs
Kerli Kivisild
Silva Koemets
Monika Koorits
Aljona Kraft
Kati Kreekman
Maris Kristjuhan
Kadri Kruusimägi
Kerli Kuldmaa
Gea Käsper
Maria Kütt
Gertrud Laaso
Kätlin Lagemaa
Lagle Laidoja
Triin Loik
Triinu Lonn
Laura Lutter
Mari Luud
Maarja-Monika Malm
Angelika Miil
Ljubov Morozova
Katrinn Mugu
Annegret Nõgene

Kerli Peterson
Triin Prok
Liis Rohi
Sander Sillavee
Katariina Sõmmer
Taavi Tammperre
Age Toomjõe
Rauno Unt
Madlin Viil

**MAGISTRIÕPE
HEAOLU- JA SPAATEENUSTE
DISAIN JA JUHTIMINE**

Josee-Ann Carol Cloutier
Anna Gorbova
Laxmi Khadka
Iryna Liavoshka
Andriy Mozhyn
Svetlana Nalobina
Viktoria Nikotina
Kaisa Rahuoja
Ivana Stanic
Kaidi Suitslepp
Laura Tael
Ksenia Vainberg

**TEENUSTE DISAIN JA
JUHTIMINE**

Reelika Grünberg
Sigrid Jamnes
Minna Jõgeda
Kenny Kivikas
Kätlin Koso
Taavi Tamm
Riina Tamman

Eneli Rimpel
Kadri Roots
Katre Salk
Ingrid Sinilaht – *cum laude*
Kätlin Tatar

JAZZMUUSIKA
Artjom Astrov
Maria Gertsjak
Vootele Ruusmaa
Ainar Toit

KULTUURIKORRALDUS

Liina Abram
Oliver Kivimäe
Kärolin Kruut
Kristlin Kunnus
Reeli Lonks
Madis Mikkor – *cum laude*
Kadi Mitt
Katariina Muru – *cum laude*
Maarja Padari
Kaire Papp
Nele Pihla
Raimond Põldmaa

PÄRIMUSMUUSIKA
Martin Aulis
Anne Lehtmäe
Kaisa Nõges

RAHVUSLIK EHITUS
Jürjo Jartsev-Moont
Mairold Kiho
Laur Oberschneider
Viljar Pihus
Janno Sild

RAHVUSLIK METALLITÖÖ
Margit Keeman

Tõnis Luik
Siim Otsa

RAHVUSLIK TEKSTIIL

Kärt Aedviir
Liis Jürken
Enelin Pedak
Anu Vihur
Kadri Viin

TANTSUKUNST

Kristel Kermes – *cum laude*
Maarja Kukumägi
Susanne Org
Karolin Poska
Sigrid Savi
Kadri Sirel – *cum laude*
Karoline Suhhov

TEATRIKUNST

Silver Kaljula
Kaija Maarit Kalvet – *cum laude*
Märt Koik
Birgit Landberg – *cum laude*
Fatme Helge Leevald
Liina Leinberg
Kristjan Lüüs
Lauri Mäesepp
Laura Niils
Lennart Peep
Rauno Polman
Sander Rebane
Jaanika Tammaru – *cum laude*
Karl Edgar Tammi
Kaarel Targo – *cum laude*
Kristo Veinberg

**TEATRIKUNSTI
VISUAALTEHNOLOOGIA**
Kerttu Kruusla

**MAGISTRIÕPE
MUUSIKA JA FILMIKUNSTI
HELITEHNOLOOGIA
(ÜHISÕPPEKAVA TLÜ BFM-
IGA)**

Hannes Einpaul
Sten-Olle Moldau

**MUUSIKAPEDAGOOGIKA
(ÜHISÕPPEKAVA EMTA-GA)**

Neeme Arras
Merve Aug
Merle Kons
Annely Leinberg
Anneli Metsik
Sille Ojastu
Reet Ristmägi – *cum laude*
Hille Savi – *cum laude*
Kerlin Takk – *cum laude*
Kadi Uibo – *cum laude*

MUUSIKAÕPETAJA
Raho Langsepp

PÄRANDTEHNOLOOGIA

Kersti Loite
Ruth Moppel
Angelika Nõps
Tarmo Tammekivi

**PÄRIMUSMUUSIKA
(ÜHISÕPPEKAVA EMTA-GA)**

Meelika Hainsoo – *cum laude*
Mart Jürisalu
Sandra Sillamaa – *cum laude*
Juhan-Henrik Uppin – *cum laude*

TÜ VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

**BAKALAUREUSEÕPE
KOOLIMUUSIKA**

Cathlen Aidla
Helen Kirsi – *cum laude*
Lirike Langelar
Heli Mõttus-Asson
Janika Oja
Teele Tali

Tiina Tinn
Marju Varblane
**RAKENDUS-
KÕRGHARIDUSÕPE
HUVIJUHT-LOOVTEGEVUSE
ÕPETAJA**
Arnika Aadusoo

Aleksandra Griffel
Kaia Jõgi
Mirell Lattik
Kätlin Meema
Madli Must
Kätlin Pajula
Elis Ramst
Elisa Rannala

FOTOD: ANDRES TENNUS JA MERILYN MERISÄLU

KAITSMISED

25. augustil kell 12 kaitseb **OLEG LEBEDEV** keemia erialal väitekirja «Hydrazine Polyanions: Different Strategies in the Synthesis of Heterocycles» («Hüdrasiinide polüanioonid: erinevad strateegiad heterotsüklike sünteetilise sünteesil»). Kaitsmine toimub Ravila 14a-1021. Juhendajad dots Uno Mäeorg ja prof Pher G. Andersson (Stockholmi ülikool, Rootsi), oponentid prof Michael Widhalm (Viini ülikool, Austria) ja prof Tõnis Kanger (TTÜ).

26. augustil kell 11.15 kaitseb **MARRI AMON** eesti ja soome-ugri keeleteaduse erialal väitekirja «Initial and Final Detachments in Spoken Estonian» («Lahktarandid suulisel eesti keeles: uurimus infostruktuuri raamistiku»). Kaitsmine toimub Jakobi 2-438. Juhendajad emer prof M. M. Jocelyne Fernandez-Vest (Pariisi ülikool, Prantsusmaa) ja dr Liina Lindström, oponent prof Marja-Liisa Helasvuo (Turu ülikool, Soome).

28. augustil kell 10 kaitseb **GEVEN PIIR** molekulaartechnoloogia erialal väitekirja «Environmental Risk Assessment of Chemicals Using QSAR Methods» («Kemikaalide keskkonnariskide hindamine QSAR meetoditega»). Kaitsmine toimub Ravila 14a-1021. Juhendaja dr Sulev Sild, oponent prof Alexandre Varnek (Strasbourg'i ülikool, Prantsusmaa).

TÜ SIHTASUTUSE KEVADSEMESTRI STIPENDIAADID

Kevadsemestri jooksul toetatakse 18 eri fondist kokku 64 inimest kogusummas 75 049 eurot.

VÕORKEELSE VÄITEKIRJA EESTIKEELSE RESÜMEE STIPENDIUM

Andro Kitus, TÜ sotsiaal- ja haridusteaduskond;
 Riina Kaasik, EMÜ põllumajandus- ja keskkonnainstituut; Ants-Hannes Viira, EMÜ majandus- ja sotsiaalinstituut;
 Indrek Must, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskond;
 Georgi Hudjašov, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskond;
 Jaanus Suurväli, TTÜ matemaatika-loodusteaduskond;
 Elizaveta Fomina, TÜ filosoofiateaduskond;
 Katrin Kello, TÜ sotsiaal- ja haridusteaduskond;
 Marge Uppin, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskond;
 Maarika Liik, TÜ arstiteaduskond;
 Indrek Melts, EMÜ põllumajandus- ja keskkonnainstituut;

Ede Oja, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskond;
 Liis Sabre, TÜ arstiteaduskond;
 Jaanika Anderson, TÜ filosoofiateaduskond;
 Indrek Suitso, EMÜ põllumajandus- ja keskkonnainstituut.

EESTIKEELSE TERMINOLOOGIA SIHTSTIPENDIUM

Reet Hendrikson, TÜ eesti ja soome-ugri keeleteaduse õppekava 3. aasta doktorant;
 Eleri Aedmaa, TÜ eesti ja soome-ugri keeleteaduse õppekava 1. aasta doktorant;
 Riina Kasterpalu, TÜ suulise eesti keele korpuse spetsialist;
 Jaanika Erne, TÜ õigusteaduskonna 4. aasta doktorant;
 Villem Voormansik, TÜ geograafia eriala 1. aasta magistrant;
 Tambet Matiisen, TÜ informaatika eriala 1. aasta doktorant.

PROFESSOR OLEVI KULLI MÄLESTUSSTIPENDIUM
 Kaie Kriiska, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 3. aasta

doktorant.

TELDERSI SIHTRAHA

Kristjan Nõmmik, TÜ õigusteaduskonna 3. aasta üliõpilane;
 Epp Hargi, TÜ õigusteaduskonna 3. aasta üliõpilane;
 Ann Tarkin, TÜ õigusteaduskonna 3. aasta üliõpilane;
 Stina Avvo, TÜ õigusteaduskonna 1. aasta magistrant;
 Andrei Svištš, TÜ õigusteaduskonna 1. aasta magistrant.

LINDA MARTIS-JAANSONI STIPENDIUM

Elsa Sinijärv, TÜ kehakultuuriteaduskonna 1. aasta magistrant;
 Triin Pöder, TÜ kehakultuuriteaduskonna 3. aasta üliõpilane.

EDITH REIMANI STIPENDIUM

Häli Ann Reintam, TÜ sotsiaal- ja haridusteaduskonna 1. aasta magistrant.

ANDREAS JA ELMERICE TRAKSI STIPENDIUM

Karmen Kalk, TÜ sotsiaal- ja

haridusteaduskonna 3. aasta doktorant;
Sanna Puusepp, TÜ arstiteaduskonna 2. aasta arst-resident;
Gea Lepik, TÜ õigusteaduskonna 2. aasta doktorant;
Aidi Adamson, TÜ arstiteaduskonna 2. aasta arst-resident;
Julia Oflijan, TÜ arstiteaduskonna 3. aasta doktorant;
Ele Hanson, TÜ arstiteaduskonna 2. aasta doktorant;
Kaido Paapstel, TÜ arstiteaduskonna 2. aasta doktorant;
Inge Mesek, TÜ arstiteaduskonna 1. aasta doktorant;
Deniss Sõritsa, TÜ arstiteaduskonna 4. aasta doktorant;
Katrin Sonn, TÜ arstiteaduskonna 4. aasta doktorant.

KPMG STIPENDIUM

Uku Lilleväli, TÜ majandusteaduskonna 2. aasta üliõpilane.

CORPORE KOMMUNIKATSIONISTIPENDIUM

Kadri Salamäe, TÜ sotsiaal- ja haridusteaduskonna 2. aasta üliõpilane.

ERICH RANNU PEREKONNA STIPENDIUM

Sigrid Rajalo, TÜ majandusteaduskonna 3. aasta doktorant;
Tauri Arnus, TÜ majandusteaduskonna 3. aasta üliõpilane;
Mykyta Gorskykh, TÜ majandus-

teaduskonna 2. aasta üliõpilane.

LYDIA JA FELIX KRABI STIPENDIUM

Kristina Reinmets, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 1. aasta magistrant;
Riin Kont, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 2. aasta doktorant;
Siret Somarokov, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 2. aasta magistrant;
Mari Tagel, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 1. aasta doktorant;
Ingmar Pastak, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 1. aasta doktorant.

HEINO KRUSE STIPENDIUM

Teele Palumaa, TÜ arstiteaduskonna põhiõppe 5. aasta üliõpilane;
Maarja Hallik, TÜ arstiteaduskonna 2. aasta doktorant;
Teele Meren, TÜ arstiteaduskonna põhiõppe 5. aasta üliõpilane;
Anna Maria Punab, TÜ arstiteaduskonna 4. aasta doktorant.

KARINE JA MARTIN KOOBASE STIPENDIUM

Tereza Špongolts, TÜ filosoofiateaduskonna 1. aasta üliõpilane;
Reti Könninge, TÜ filosoofiateaduskonna 3. aasta üliõpilane;
Keit Mõisavald, TÜ filosoofiatea-

duskonna 3. aasta üliõpilane.

PEREKOND MAIMETSA STIPENDIUM EMTA ÜLIÕPILASTELE

Marianna Liik, Eesti muusika- ja teatriakadeemia kompositsiooni eriala üliõpilane.

OLE GOLUBJATNIKOV I MÄLESTUSSTIPENDIUM

Laura Orgo, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 1. aasta magistrant.

PUHK-MÖRNERI STIPENDIUM

Ken Ird, TÜ filosoofiateaduskonna 2. aasta doktorant;
Mari-Leen Tammela, TÜ filosoofiateaduskonna 4. aasta doktorant.

OLEV JA TALVI MAIMETSA STIPENDIUM

Janely Pae, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 3. aasta doktorant;
Kristiina Jalakas, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 2. aasta magistrant;
Ilja Gaidutšik, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna 4. aasta doktorant.

Lisateave: Triin Vakker, TÜ sihtasutuse juhataja, triin.vakker@ut.ee, tel 737 5852.

TEATED

11.–12. juulil on kõigil huvilistel võimalus külastada Toomel asuvat **TEADUSLINNA**. Teaduslinn kutsub viiendat korda kõiki noori ja vanu Toomele, kus on võimalik saada osa Tartu ülikooli ja eesti teaduse rikkalikust minevikupä-

randist ning tänastest tegemistest. Teaduslinna tegevused on koodunud kahe linnapildis märgilise hoone, keskaegse toomkiriku ja UNESCO maailmapärandisse kuuluva tähetorni ümber. Tutvuda saab satelliitkaugseire, Marsi-

maja, tehislühaste ning uudsete korrosioonivastaste materjalidega, meisterdada roboteid, osaleda Psühhoobussi ajueksperimentides, vaadata Ahhaa tegevusteatrit, kohtuda saatest «Rakett 69» tuntud võistlejatega, võtta osa

Hullu Teadlase eksperimentidest, meisterdamistubadest jpm. Täpsem info: www.muuseum.ut.ee.

14. juulist kuni 17. juulini toimub **EUROOPA FILOSOOFIA JA PSÜHHOLOOGIA ÜHINGU 23. AASTAKONVERENTS**. Peamised esinejad on Cecilia Heyes Oxfordi ülikoolist, Lucy O'Brien Londoni ülikooli kolledžist, Joshua Knobe Yale'i ülikoolist ja Marilyn Vihman Yorki ülikoolist. Konverents toimub aadressil Jakobi 2. Lisainfo: espp2015.ut.ee.

Kuni 17. juulini on võimalik näha Pärnus Port Arturis TÜ loodusmuuseumi **RÄNDNÄITUST «ELAV LÄÄNEMER I»**. Näitus räägib Läänemere minevikust, olevikust ja esitab võimalikke tulevikustenaariume. Näituse tutvustuses kirjutatakse: «Me elame mere ääres ja oleme mitmel moel merest sõltuvad. Mere tasakaal ja tervis sõltuvad meist, inimestest. Läänemere ja inimese ühises loos on olnud

TUNNUSTAMISED

TÜ suure medaliga tunnustati 70. sünnipäeval loodus- ja tehnoloogiateaduskonna laineoptika professorit, akadeemikut, ülikooli nõukogu liiget **PEETER SAARIT**.

TÜ väikese medali ja tänukirja pälvis 60. sünnipäeval filosoofiateaduskonna ajaloo ja arheoloogia instituudi üldajaloo osakonna juhataja, uusaja professor **MATI LAUR**.

TÜ väikese medaliga tunnustati 50. sünnipäeval rahandusosakonna vanemraamatupidajat

paremaid ja halvemaid aegu, tõuse ja mõõnu. Kuhu oleme teel? Kuidas läheb meie lugu edasi?» Näituse koostasid Jonne Kotta, Annelie Ehvest ning Inge Kukk, Veljo Runnel ja Eva-Liisa Orula TÜ loodusmuuseumist ja botaanikaaiast.

16.–20. augustil toimub **14. EESTI ARVUTITEADUSE SUVEKOOL (ESSCASS)**. Suvekooli peamised teemad on andmete analüüs, robotika, masintõlge ja arvutuslik loovus. Loenguid peavad Fionn Murtagh Derby ülikoolist, Jilles Vreeken Saarlandi ülikoolist, Sethu Vijayakumar Edinburghi ülikoolist, Dekai Wu Hongkongi ülikoolist ja Hannu Toivonen Helsingi ülikoolist.

26. augustist alates on võimalik TÜ muuseumi Morgensterni saalis külastada **NÄITUST «LOODUSE MÕISTMISE KUNST I»**. Näitus tutvustab laiemale avalikkusele Tartut kui järjepidevalt tegutsenud teaduskeskust ja siinset

MARGE ORAST; Viljandi kultuuriakadeemiast kultuurihariduse osakonna pedagoogika dotsenti **TIIA PEDASTSAART**, muusikaosakonna kitarrilektorit **AIN AGANIT** ja sekretär-juhiabi **MARI EHAPALU**.

TÜ aumärgi ja tänukirja pälvis 70. sünnipäeval loodus- ja tehnoloogiateaduskonna ökoloogia ja maateaduste instituudi vanemlaborant **ILLI TARMU**.

TÜ aumärgiga tunnustati Viljandi kultuuriakadeemia majandusjuhti

teadusajaloo pärandit, tõstes esile Tartu ülikooli muuseumi ühe väärtuslikuma kollektsiooni, Parroti füüsikariistade kogu ja selle kasutusvõimalused kaasaegses õppetöös. Näitusel käsitletavate teemad on optika, mehhaanika, soojusõpetus, elekter ja magnetism. Lisateave: www.muuseum.ut.ee.

Kuni 31. augustini on võimalik külastada **NÄITUST «LOODUSTEADUSTE TEMPLID, KATEDRAALID, PALEED. 100 AASTAT ÜLIKOOLI LOODUSMUUSEUMI HOONE VALMIMISEST I»**. Näitus annab foto- ja arhiivimaterjali abil ülevaate Vanemuise 46 hoone arhitektuursest ja ehituslikust ajaloost. Näitus jutustab ka hoone ilmet ja funktsiooni mõjutanud sündmustest.

Augusti lõpuni saab igal esmaspäeval käia **TÜ KUNSTIMUUSEUMIS RINGKÄIKUDEL**. Ringkäigud toimuvad kell 11 inglise keeles ja kell 17 eesti keeles.

SULEV SELLI ja bussijuhti **JÜRI MÄGIT**.

TÜ tänukirja pälvisid 70. sünnipäeval matemaatika-informaatikateaduskonna teoreetilise mehaanika professor **JAAN LELLEP** ja Greifswaldi Ernst Moritz Arndti ülikooli emeriitprofessor **WERNER H. SCHMIDT**; 50. sünnipäeval arstiteaduskonna bio- ja siirdemeditsiini instituudi mass-spektromeetria spetsialist **SIIRI ALTRAJA**; samuti ülikooli õppeprorektor **MARTIN HALLIK** ning Narva

kolledži endine direktor **KATRI RAIK**.

TÜ tänukirjaga tunnustati Tartu Ülikool/Rock korvpallimeeskonna mängijaid ja personali Eesti meistritiitli võitmise puhul.

ÕNNITLEME

90 SULEV MARAMAA, arstiteaduskonna emeriitdotsent – 24. august

85 ARVI LIIVA, geoloogia osakonna radiosüsiniku labori kauaaegne töötaja – 7. juuli
GUNNAR-RAIMOND KARU, loodus- ja tehnoloogia-teaduskonna emeriitprofessor – 2. august
EDA VAIGLA, filosoofia-teaduskonna emeriitdotsent – 19. august

80 VÄINO PUURA, loodus- ja tehnoloogiateaduskonna emeriitprofessor – 6. august

75 IVAR-IGOR SAARNIIT, akadeemiline sekretär – 11. august

70 ANNE JAKOBSON, TÜ õigusteaduskonna metoodik – 2. juuli

65 SIGRID PRANK, TÜ raamatukogu referent – 13. juuli
HELLE METSLANG, tänapäeva eesti keele professor, eesti keele osakonna juhataja – 29. juuli
VLADIMIR ŠOR, TÜ keemia instituudi laboritehnoloog –

TÜ tänukirja pälvivad 23. rahvusvahelise filosoofiaolümpiaadi korraldamise eest teaduskooli peakoordinaator **TERJE KAPP**, teaduskooli projektijuht ja kommunikatsioonispetsialist **MAREK JÄRVIK**, teaduskooli sekretär-juhiabi **HELI PÄRN**, filosoofiatea-

4. august
TARMO KULMAR, võrdleva usuteaduse professor – 13. august
UNO MÄEORG, bioorgaanilise keemia vanemteadur, orgaanilise keemia dotsent – 22. august
PEETER RITSLAID, kiletehnoloogia labori insener – 25. august
KARIN VARIK, lastekirurgia vanemassistent – 30. august

60 TAMARA VOROBJOVA, immunoloogia vanemteadur – 5. juuli
HEIKI PISUKE, intellektuaalse omandi õiguse professor – 14. juuli
PEETER TENJES, astrofüüsika professor – 14. juuli
INGA JUFKIN, inglise keele õpetaja – 18. juuli

KAI SAKS, geriaatria ja sisehaiguste propedeutika dotsent – 30. juuli
ESTER ILJA, TÜ raamatukogu lugejateenindaja – 27. august
VARJE KODASMA, majandusarvestuse lektor – 27. august

55 PAVEL RUBIN, tahkiseteooria vanemteadur – 20. juuli

duskonna eetikakeskuse referentid **MATS VOLBERG** ja **HEIDI MERISTE**, matemaatika-informaatikateaduskonna arvutiteaduse instituudi infotehnoloogia spetsialist **AIVO TOOTS** ning Eesti maaülikooli dotsent **LEO LUKS**.

LILIA PIHLAP, raamatupidaja – 26. august
AGU RAUDHEIDING, inimese anatoomia õppetooli laborant – 30. august

50 MAIDO REMM, bioinformaatika professor – 11. juuli
ANTI KALDA, farmakoloogia vanemteadur, kliinilise farmakoloogia professor – 23. juuli
MARI-ANN SUSI, rahvusvahelise suveülikooli programmijuht – 26. juuli
PEETER BURK, keemilise füüsika professor, loodus- ja tehnoloogiateaduskonna dekaan, keemilise füüsika õppetooli juhataja – 10. august
AIVAR KRIISKA, laboratoorse arheoloogia professor – 15. august

45 ENE KÜÜNER, avatud ülikooli tasemeõppe koordinaator – 11. juuli
PIRET ZETTUR, raamatukogu infosüsteemi peahaldur – 28. juuli
KRISTA FISCHER, TÜ Eesti geenivaramu vanemteadur – 5. august
LIINA LUKAS, filosoofiateaduskonna õppe-

prodekaan, maailmakirjanduse dotsent – 5. august
ANU AUNAPUU, sotsiaaltöö lektor, sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korralduse programmijuht – 13. august
KATRIN KOORITS, saksa keele õpetaja, germanistika bakalaureuseõppe programmijuht – 14. august
KATRIN PRUUS, farmakoloogia vanemassistent – 28. august
KERSTI PÜSSA, ökoloogia spetsialist – 29. august

40 LILIAN KADAJA-SAAREPUU, biotehnoloogia ja biomeditsiini doktorikooli projektijuht – 4. juuli
HELI MÜRISTAJA, turismimajanduse lektor, turismikompetentsi keskuse juhataja, turismi osakonna juhataja – 13. juuli

AGE ALLAS, maailma keelte ja kultuuride kolledži tasemeõppe koordinaator – 15. juuli
ANDRES KUUSIK, ettevõtlus- ja innovatsioonikeskuse juhataja, turunduse õppetooli juhataja ja dotsent – 16. juuli
ESTER BARDONE, etnoloogia teadur, kultuurikorralduse magistriõppe programmijuht – 24. juuli
RAINIS HALLER, funktsionaalanalüüsi vanemteadur – 17. august

35 MAI KUKUMÄGI, ökofüsioloogia teadur – 24. juuli
LAURA LILLES-HEINSAR, TÜ eetikakeskuse referent – 3. august
HEILI KASUK, füüsikalise ja elektrokeemia teadur – 4. august

30 GRETA REISALU, merebioloogia nooremteadur – 1. august
MAILI VILSON, riigiteaduste instituudi turundusspetsialist – 1. august
TATJANA KOOR, turismimajanduse assistent – 3. august
MIINA NORVIK, läänemeresoome keelte nooremteadur – 22. august

25 ALEXANDER CHANADIRI, Ida-Euroopa turgude konsultant – 10. juuli
MEERI LEMBINEN, röntgenspektroskoopia labori spetsialist – 17. juuli
KERSTI OKSAAR, filosoofiateaduskonna dekanaadi koordinaator – 17. juuli

MARLON GERARDO DUMAS MENJIVAR – 40

Tarkvaratehnika professor Marlon Dumas kuulub ühe protsendi maailma enim tsiteeritud teadlaste hulka ning tema CV on aukartust äratav. Eelmisel aastal valiti ta ka Tartu ülikooli *realia et naturalia* valdkonnas matemaatika-informaatikateaduskonna üheks kolmest parimast õppejõust ning samuti tunnustati teda ühena aasta parimatest programmijuhtidest.

Marlon on oma valikutes silma paistnud meelegiinduse ja julgusega, lahkudes kodumaalt Honduraselt Prantsusmaale, kus ta omandas bakalaureuse-, magistri- ja doktorikraadi ning paistis silma oma erakordsete tulemuste poolest. Sarnane

tähelend saatis teda Austraalias järel doktorantuuris.

Selle kõige juures on professor Dumas säilitanud terava huumorimeele ning teab mängleva kergusega vastuseid kõikmõeldavatele küsimustele – või siis improviseerib osavalt. Tema kabineti uks on alati kõigile avatud – seda sõna otseses mõttes – ning ta oli

esimene, kes avatud ukse poliitika arvutiteaduse instituudis sisse seadis. Tema poole võib tööalaselts pöörduda igasuguse küsimusega, millele ta leiab alati täiusliku lahenduse. Võrdse avatusega ja viisakusega suhtub ta nii kolleegidesse kui ka tudengitesse.

Õppejõuna on Marlon üliõpilaste seas populaarne. Suhtlemisel tudengitega on põhiline nende innustamine ning tööle motiveerimine – Marloni puhul on see intensiivsus ja tulemuslikkus muljetavaldav.

Palju õnne 22. augustil saabuvat juubeli puhul!

Kolleegid arvutiteaduse instituudist

REMONT 1.07.2015

1. juulist kuni septembri lõpuni toimub TÜ peahoone fuajee, koridoride ja trepikodade ehitustööd ning ruumide 302 ja 304 remont. Augusti lõpuni on fuajee ja peasissepääs suletud.

1

KONVERENTS 14.-17.07.2015

14. juulil algab neli päeva kestev Euroopa filosoofia ja psühholoogia ühingu 23. aasta-konverents.

14

NÄITUS 26.08.-30.09.2015

26. augustil avatakse TÜ muuseumis näitus «Looduse mõistmise kunst», mis tutvustab Tartut kui järjepidevalt tegutsenud teaduskeskust, näha saab ka Parroti füüsikariistade kogu.

26

TEADUSLINN 11.-12.07.2015

11. juulil avab Toomelüksed Teaduslinn, kus mänguliste tegevuste kaudu tutvustatakse teaduse olulisust, meeleolu loovad eri artistid ja öökino Toome varemets.

11

SUVEKOOL 16.-20.08.2015

16. augustil algab viis päeva kestev Eesti arvutiteaduse suvekool (ESSCaSS 2015), millele on võimalik registreeruda kuni kolmanda juulini.

16